

Liber

Quartus

etatis intellectus q̄ efficit deiformis p̄ gloriam. Ubi vides plura sicut deo. Iz nō oīmode. sicut angel⁹ beatus s̄il co gnoscit dū in se & creaturā in deo & in p̄pō genere. Aut rōne divine virtutis hoc faciet q̄ m̄ non efficit gloriam ut oīdat ei exemplar eternū. sed levat intellectū ut pos sit aliquid supra se vel ad gloriam vel ad penā. H̄js tribus modis videbūt simul aī bone in iudicio. Prmis duo bus modis in p̄ia. sed tertio tñmō aī male in iudicio. Ut rū autē p̄ sic videantur in inferno h̄n determinio. Quis n̄ improbabili dīcī possit ut pena vni sit p̄sumata et vniūmis. Ad illud qd̄ obī & intelligim⁹ vnu solū. S̄d om̄ ḡ illud v̄z est q̄ naturā. sed iste mod⁹ intelligen-

Di-xliiiij. de resurrectōe q̄tū ad modū. siue q̄tū ad q̄litatem & quidditatem resurgentium

Alent autē nōnulli p̄contari & q̄rere z̄. Supradic̄t̄ magister de resurrectōe si est. hic determinat quō est. oīdendo qd̄. quō. & q̄le resurgat. habebat p̄as duas. In p̄ma ostendit q̄lia & quanta corpora resurgant. In sc̄da determinat de abortivis feribus. oīdēs q̄ in nulla quantitate resurgunt q̄ nō virerūt. ibi. Illō etiā inuestigari oīpet z̄. Prima p̄s h̄z duas. In p̄ma pre determinat q̄nta & q̄lia erunt resurgentū corpora. In sc̄da determinat quō damnator⁹ corpora erunt passibilis. ibi. Si vero q̄nt de corpib⁹ malor⁹ quō. Prīa p̄s h̄z duas. In p̄ma determinat in quanta statura resurgat. In

DI XL.
III
Eph. iiiij.

No eadē re surgentibus aī signat z̄. Uide tur male dicere quis duplex est quantitas. s. rō. poris et extensiōnis. Sed q̄ ha buerunt diuersam quantitatē molis in diuersa resurgent. ergo qui diuersaz habuerunt etatē in diuersa resurgent. Item impossibile est quod est preteri tum non esse p̄ teritum. ergo p̄ possibile ē q̄ aliqd̄ q̄ habuit anno. c̄tū nō habuit c̄tūm̄ impossible ē qd̄ h̄z solū trīginta duos annos. sed in hac etate resurget xps. ergo impossibile ē sensib⁹n h̄c etate resurgere. Itē si resurgentib⁹ p̄putatas. aut q̄ ab instanti nativitatis aut resurrectōis. Si ab instanti nativitatis. tūc erūt p̄lq̄ centū anni. imo q̄ mille in aliqd̄. Si ab instanti resurrectōis. tūc n̄ habebit vñā horā q̄ an̄ habuit. xx. annos. Item dñs nulli derrahet de q̄ntitate molis. sed addet his q̄ minus h̄t. q̄ pari rōne de etate cū senect⁹ sit venerabilis. Ad bec oīa Rō. q̄ etas resurgentū dupl̄ p̄t intelligi. aut q̄ cōpartiōē ad principiū un̄ duracōis. itē assignat nobis nūc sedm̄ p̄putatiōē ab inicio n̄rī ēē. & licet n̄ p̄putat etas in resurgentib⁹. q̄ trasierūt oīm̄ etatē. & terra statū talē sit. Alio mō etas attendit fm̄ dispositiōē & valitudinē corporis. & sic accipitur etas iuuenilis. oīs etiā tales & tāti resurget in cor-

dī erit q̄ virtutē diuinā. Ad illud qd̄ obī & cognitiōē. in damnatis non debet sublimari. dicendum q̄ illa sub limatio potius est depresso. scilicet in ostensione omnium turpitudinum. Sicut enim recognitio multorum bonorum amplificat leticiam. ita recognitio multorum malorum amplificat tristiciam. Ad illud quod obī. sc̄dit q̄ erit discussio. dicendum q̄ et si sigillat⁹ fuit dis cussio de singulis. quia non possunt omnia simul dici. tamen ad confusione erit simul memoria de multis. Nec mirum. quia potentissima est virtus cognitiva q̄ & pressius siue interpretatius. intelligim⁹ c̄m statū qd̄ nō possumus exprimere tempore diuturno.

sc̄da determinat q̄lia resurgat. ibi. Hoc autē in corporibus sanctoī. Prima p̄s duas habet. In p̄ma determinat in qua etate & statura resurgent. In secunda determinat q̄ liter statura corporis debet reparari. et per quid. vbi determinat quid in quo resurget. ibi. Non enim periclitare terrena materies z̄. Similiter secunda pars in qua agit de qualitate corporum duas habet. In prima ostendit q̄ corpora electorū carebunt omni deformitate. In secunda vero de corporibus reproborum relinquunt sub dubio. innuit tamen q̄ deformitate nō carebunt. ibi. De reprobis autē queri solet z̄. et sic tria determinantur. Primo quid resurget ad staturam hominis complendam. secundo quid in qua parte resurgat. & tertio quā le vtrum cum deformitatibus aī sine.

Xps mortuus est & resurrexit. cu pore quales fuisse in etate iuuenili. & ita eas non noīat durationem sed corporis dispositiōē. sicut cīm̄ de tunc erat hominem in eo habuit tu et statura in etate virili. non ratione cōpartiōnis temporis sed habitudinis corporis. & hec patent obiecta.

BIt significat ret perfectionez viriū. Uide male dicere. qm̄ & feminā nō c̄ vir nec q̄tū ad serū nec q̄tū ad virū p̄fectionē. quis serus feminē attestat infirmitati. q̄ videb̄t q̄ mulier non resurgat isto mō. Itē sicut dicit phus. Femina ē vir occasionat. q̄ si occasiōē n̄ resurgat in natura q̄tū ad electros. nec feminā resurget. Itē in resurrectōe erit sicut angelī dei. & erit quis corpus cōformab̄s aī. sed in angelis nō est distinctionē sexus nec in aliab̄. q̄ z̄. Itē sexus distinctionē est ppter ḡnatiōē. sed ibi nō erit ḡnatiō. q̄ z̄. Rō. dñm̄ q̄ sicut dicit Aug. xxv. de ciui. dei. aliquid voluerit dicere q̄ serus feminēus non resurget. ppter p̄dictā auctoritatē s̄ postolī. donec occurram⁹ oīs. i. virū p̄fectū. sed sicut ip̄ se dicit ibi dī vir nō a seru sed a virtute. nō corporis s̄ meatis. q̄ quā modū mulier sacerdōtia vir est. fm̄ quā modū dī. in p̄s. Beatus vir q̄ nō abiit in cōclilio. z̄. qd̄ intelligi erit p̄ de muliere & iō auctoritas ista nō negat resurrectōis mulierē. sicut manifesta rō affirmat. Qm̄ ei lexus feminē

Di.

XLIII

igit p3 quid in q̄ resurgat fin verba b̄t̄ Aug. quib⁹ ma⁹
gis ē innitendū. marie in hac materia q̄ etiā rōni. Attri⁹
ta ad p̄mū. pleuma q̄ ad vltimū posse de facili r̄nderi.
siquis velit seminales r̄ones intueri in q̄s sit resolutio⁹.
que in vna pre saluab⁹ respectu tot⁹ si sit artifex qui
possit educere. et iō cū tēus hic op̄s et supia naturaz. qd
mirū ē si q̄tūcūs parū de carne remaneat totū reficiat
nec vñq̄ poterat adeo diuidi q̄n modicū sufficiat cuius
alibi melius patet sc̄z in sc̄o libro.

Qonsequēt̄ q̄tū ad tertium articuluz queris q̄lia
erunt corpora resurgentia. et de hoc duo querunt⁹.
Dñno q̄ de qualitate q̄tū ad electos. Sc̄do vero q̄tū ad reprobos.

Questio. 5.

Utrū corpora electorū resurgantē cū deformitatib⁹. Et q̄ non videt. Aug. de ciui. dei. reij. Abserit a corporib⁹
electorū ois deformitatib⁹. q̄s tarditas. q̄ si hec pertinet
ad deformitatem et carebāt his p3. **I**tē nihil resurget
in electis qd̄ non sit de corpore nature. quia ut dicit aug.
coripib⁹ et latere via trahunt⁹ et natura seruabit. s̄c̄e
formitatem non sit de natura. q̄ tē. Probatio minoris
sug illud Eph. h̄-eramus natura filii ire. glo. natura ve
re ac p̄pne dicit qualis sine vicio fuit in p̄mis parenti⁹
bus. q̄ euz deformitatem in ea non fuerunt. patet tē.

Item generans trāmitit in plē omne illud qd̄ ē de
veritate nature sue qñ generat sibi simile. Sed generās
babens deformitatem sine errore nature generat nō habē
tē deformitatem. ergo deformitatem non ē in eo de veritate
nature. ergo si hoc solū resurget in electis qd̄ est de vita
de nature. deformitatem non resurget in eis. **I**tē Eins
hel. in li. re veritate dicit q̄ veritas ē rectitudi lola mē
te perceptibilis ergo qd̄ nō est de rectitudine nature nō est
de veritate nature. sed deformitatem nō ē de nature rectitu
dine. q̄ nō resurget in electis.

Contra. caro stracta a generantib⁹ ē de veritate hu
mane nature. Sed gibbositas et alie multe deformitatem
possunt a generantib⁹ contrahit. q̄ sunt de veritate hu
mane nature. sed oē tale resurget in electis. q̄ tē. **I**tē
de veritate humanc nature sūr mēbra non tm̄ officia
verū etiā cōstītū. Sed in hmōi deformitatib⁹ ē aliud de
substantia mēbr̄. q̄ similis. sicut patet in gibbo est aliqd̄
de carnis lba. q̄ est aliqd̄ de veritate humane nature. q̄ tē.

Itē q̄ aia meruit in corpe d3 remunerari in corpe etiā
mēbris. et b̄ q̄ corpus ē sibi p̄iunctu. si ergo aia viri iusti
meruit in deformitatib⁹ et p̄ deformitatem q̄s humiliiter
toleravit. ergo d3 in eis remunerari. **I**tē cicarrices q̄
sunt inducē in martirib⁹ a violentia manent in gloria

22 in signū meriti et triumphi. q̄ pari rōe deformitatem q̄tē
a natura in qd̄ meruit aia nra. **R**o. dōm q̄ deformi
tates qd̄a sunt deordinatiae sicut ille que veniūt ex ma
lo et inordinato situ mēbroz. Quedā sunt qntitatiae sicut
qñ qd̄b̄ nimis magna caput. vel nimis magna mem
bra. ita q̄ alia sunt i proportionalia. vel haber gibbosita
tes vel talia in qd̄b̄ aliqd̄ de carnis lba. Si de p̄mis
loquamur. quia nō sunt de veritate humane nature nō p̄
errore oīno cōtingunt. dōm q̄ in electis nullo mō resur
gent. Si de secūdis loquamur. q̄ aliqd̄ est. ibi sube ali
quid viciorūtatis. qd̄ est sube resurget. qd̄ est viciorūtatis
auteret. hoc est dicere q̄ illi⁹ membr⁹ materia q̄ illa
mēbra diffundit̄ ad sufflūtate. ita q̄ nō aliqd̄ p̄ibit
et tamē totū p̄ oīa reduceat ad p̄portionē. et sic p3 q̄ in ele
ctis nulla resurget deformitas. resurget tñ alicui⁹ defor
mitatis materia. Et sic p̄cedende sūr rōnes ondentes

q̄ non resurgent. Lōcedende nibilominus due ad op̄
positū inducit. q̄ illud qd̄ ē suba deformitatis resur
ger. tamen subrone pulchritudinis. **A**d illud qd̄ ob̄
q̄ p̄ deformitatem merentur. viri iusti. dōm q̄ aliqd̄ me
reri est dupl̄. Aut qd̄ b̄ impfectōz fm̄ statū meriti. nō
tamē sūr suā formā et naturā. aut qd̄ b̄ impfectōz sc̄ōz
suā naturā. sicut p3 q̄ q̄s meref̄ q̄ charitare cui inest im
perfectio solū rōne status. et meref̄ q̄ fidē cui inest impfe
ctio rōe forme. In p̄mo remuneramur p̄ ei⁹ p̄fectōz. In
sc̄ō remuneramur p̄ eius evacuatōz. q̄ non ē natā su
des stari cū p̄fectōz. p̄plerā. q̄ hūc modū in corporib⁹
intelligi. Unde cū corpus hūanū statui p̄fectōz non re
pugner q̄tū ad naturā. sed q̄tū ad statū. deformitas ve
ro q̄tū ad p̄pam suā rōnē repugnat p̄fectōz. hinc ē q̄ co
pus d3 resurgere et resumti. deformitas vero minime.
Ad illud qd̄ ob̄ de cicaricib⁹. dōm q̄ aut cicatrices nō 23
resurgent. aut si resurgent ita facient ad decorē et glo
riā anime q̄ non munient pulchritudinē corporis. q̄ fr̄
querent talia signa reddunt. corpus magis decorū. qm̄
igit cicatrix p̄ carere turpitudine. sed deformitas sc̄ō
deformat. ideo non sic cōpetit deformitas corporibus
electorū ve cicatris.

Questio. 6.

Utrū deformitatem resurgat in corporib⁹ dānatorū.
et q̄ sic videt per aug. in encl. Nulla d3cē qd̄ de pulchri
tudine vbi cīt certitudo de dānatorē. si ḡ certi sumus q̄
reprobū dānab⁹. certi sumus etiā q̄ pulchritudine nō
decorab⁹. **I**tē a corporib⁹ dānatorū nō tollit tar
ditas nec passibilitas. q̄ nec deformitas cōsili rōe. Pre
terea p3 q̄ passibilita erit dānatorū corpora et grauia. q̄ tē.
Item q̄ deformitatem tollant ab electis h̄ ḡ est.
sed nulla grauifēt̄ dānatorū. ergo ab eis deformita
tes non debent auferri. **I**tē deformitatem aia ab aia
bus non colluntur. ergo nec a corporib⁹ rōne cōsili. Imo
a cā. q̄ deformitas culpe ē cā deformitatis pene. **I**tē
corpus dānatorū aia bus reddit non p̄p̄ p̄fectōem h̄
pter maiore p̄nitētē. sed deformitas corporis redūdat
in pena aie. cū ergo nō tebeat in eis pena minui sed au
geri. non d3 corpus eoz deformitatib⁹ cuius sed reinūd
lōtra. deformitatem in effectu veniūt ex errore virtutē
pducentis. sed corpora resurgentia sola vire. diuina resū
cet. q̄ si illa non p̄ errare. ip̄ossible ē q̄ habeant defor
mitatē. **I**tē artifex qui effecrū cū deformitatib⁹ pdu
cit non d̄ reformato. sed deformato. ergo si deus corpora
dānatorū cū deformitatib⁹ fac̄ resurgere. n̄ d3 dici forma
tor. h̄ ē facere contumeliam ip̄i artifici.
que lōge d3 a deo relegari. q̄ nullo mō cū deformitatib⁹
pducit. **I**tē optimi cōputa pducere. si ergo de op
timus artifex. ergo optima artificiata pducit. sed ip̄e
est artifex in resurrectio. et co. pa deformata non sunt bñ
facta nec ordinata. q̄ tē. **I**tē est ordo partū in toto. et
ordo rei ad finem. et primus respicq̄ sapiam. secūdus re
spicit bonitatem. sed teus cū sit bonus non p̄t facere re
fīne carencē siue a fine deordinantē. ergo cū sit sumē la
piēs non p̄t rem pducere deordinata q̄tū ad ordines
q̄ sit prū in toto. ergo nec deformitatem. **I**tē ab ele
ctis auferet deformitas q̄ est p̄ diminutionē. vnde si ca
ret manu non caret manu. q̄ pari rōne et deformitas q̄
ex sufflūtate. et ita ut vī oīs deformitas. **R**o. dōm 25
q̄ Aug. in encl. istam qōnē dimittit insoluta. q̄ si nō sit
magnē utilitatis. atq̄ cū assignat rōne q̄re circa b̄ non
d3 labo. aut. determinatōm qōnis tm̄ inuit. Dū em̄ di
cit q̄ non debem⁹ molestare circa nos pulchritudinem
vbi ē certitudo circa dānatorū. si em̄ ad. h̄ resurgat vt dā

Liber

nentur. non ut melioris sed peioris sint condicōis. manifeste apparet q̄ non da fēis pulchritudo. quaz nō habuerunt. nec auferetur deformitas quā habuerunt. unde deus q̄nū ad eos ē purus reformatoꝝ. quia s̄m eadem formā informat quā eis natura dedit in generatōe primaria. in qua reformatōne apparet dei sapientia iustitia. Sapientia. quia sc̄t omnino eodem modo reparare. sicut ante fecit. Justicia. ut sicut qui meruit in corpe pulchro remuneratur in eius pulchritudine. sic qui in turpi peccāt in eius turpitudine cruciari debet. nec debet auferri sed potius confirmari. Et rationes hoc ostendentes cedent de sūt. **A**d illud qđ ob̄ p̄mo q̄ venit ex errore h̄tutis. dicendum q̄ verū est in operatōne nature que p̄ducit effectum quāto melius potest. sed non sicut operatione dei qui non reparat s̄m q̄ melius potest. sed s̄m q̄ meritis eius melius congruit. **A**d illud. q̄ p̄duces effectū deformatōne est deformatoꝝ. Dicendum q̄ effectus reformati p̄ductus potest dupliciter considerari. aut absolute. aut in comparatōne. Si absolute verum est. Si autē in comparatōne ad meritū aut ad precedentem statu. et quoniam effectus copet meritū damnatorum. compēt nibilominus statui preferit. ideo talis

Determinat quomodo dānatorū corpora erunt passibilia.

Si vero queris de corporib⁹ maloz quō in igne ardeat. Supra determinauit magister quanta et qualia sūt resurgerū corpora. In hac parte determinat quomodo dānatorū corpora ab igne sunt cremabilia. et tamē sūt immo-

Determinat qualiter ignis inferni cruciet corpora. et non coniumat.

Si vero q̄ris de corporib⁹ maloz quō in igne ardeat et nō cōsumat. Aug. varijs exēplis astruit et semper tēstis ignib⁹ ea ardere. et nō cōsumi illa cōbustiōe sicut anim⁹ cui⁹ p̄ntia corp⁹ viuit. et dolorem pati potest. et mori nō potest. Hoc enim erit tūc ī corporib⁹ dānatorū qđnūc ēē scim⁹ in animis oīm.

Determinat q̄litter cruciet demōes.

Aug⁹. sup⁹ gen⁹. **Q**ueri etiā lolet an demōes corporali igne ardeant. ad qđ Aug. r̄ndens ait. Lur nō dicam. q̄uis miris. veris in modis etiā spūs ī corporeos posse perire corporalib⁹ ignis affligi. si spūs homin̄ etiā ip̄i ī corpore et nūc potuerūt cludi corporalib⁹ mēbris. et nūc potuerūt corporoz suoz vinculūt solubili alligari. Schēna illa q̄ stagnū ignis et sulphuris dicta ē. corporeus ignis erit. et cruciabit dānatoruz corpora homin̄ vel demōnū. si solida homin̄. aerea demōnū. Un⁹ ei vtrisq̄ ignis erit. veritas ait. de vbi sit ille q̄ignis si q̄ris. q̄lis vel vbi sit. Aug. sic r̄ndet. Ignis eternus cuiusmodi sit et in qua mundi vel rerum parte futurus sit hominem scire arbitror. nemine nō si forte cui spūs diuin⁹ ostendit.

Determinat q̄litter cruciet aie sine corpib⁹. ḡ. **S**ūaut cōstet aia igni materiali in corpib⁹ cruciādās. q̄ris lolet an interim aia resurreciōez corporoz aie defunctoz reprobōez materiali igne crement. De hoc iulian⁹ toletane ecclie ep̄s Gregorius. dicta sicut ita scripsit. Sicut uentis hois ī corpo-

Quartus

regatio non est deformatio sed reformatio et affirmatio debet dici. et est exemplū in artifice qui picturam yabolit facit turpē. ipse enī nō dicitur deformatoꝝ. et formator. quia formatum statu dyabolico picturam facit. qđ uis in se pictura sit deformatio. sic in p̄posito est etiā intel ligēdū. **A**d illud qđ ob̄sūt q̄ primi est optima 28 p̄ducere. Dicendum q̄ verū est in ordine. et corp⁹ de forme optime ordinat in inferno. sicut pulchrum ī celo 29. **A**d illud qđ ob̄ de ordine duplicit. Dicendum q̄ ordo creaturētum ad finē est dupliciter. vel h̄tuz ad finē creatum. vel h̄tum ad finē ultimū qui dēc̄ qui ē finis univerſalis. Similiter ordo partū est duplicit. sc̄z partū in tota etiā univerſo. et sicut creature non potest p̄ducit a deo deordinata a fine ultimō ita q̄ illam de ordinatōem habeat a deo. sic nec ab ordinatōne que est in univerſo. et q̄uis de omni corp̄is sit deordinatū se. est tamē ordinatū in mundo. **A**d illud quod ob̄sūt. 30 q̄ auferter deformatioꝝ p̄ diminutionem. ergo. et. Dicendum q̄ hoc est propter perfectam punitionem voluntatis. que quoniam oīmēbōz fuit recrux. et omnia habere voluit licet non habuit. ideo in omībus puniri debet et torqueri.

talib⁹. et quoniam ille ignis cremat corpora. cremat demōes. cremat etiā animas separatas. ideo parī ita haberet tres. In prima determinat qualiter cruciet corpora. In secunda. qualiter cruciet demones. ibi. Querit etiā soleran demones. In tercia vero qualiter cruciet animas. ibi. Et autē constet animas. In ultimo vero capitulo determinat. utrū resurgat mortua. ibi. Neq̄ enī et mortua.

reus spūs tenetur in corpore. cur non post mortē etiā corporeo igne teneat. Teneri autē pīgnem spīm dicim⁹ vt ī tormentis ignis sit vidēdo atq̄ sensitudo. q̄ autē nō solū vidēdo est expīdo aia ignis tormentū patiā. ex euāgelio colligit. vt ī veritatē Luc. xv. voce diues mortuus ī ī inferno sepult⁹. cuius aiaq̄ in igne teneat insinuat cū abrahā dep̄catur dices. Abiit Lazarum ut ītingat ex. di. si. in a. ut re-lin. mea. q̄ cruci. in hac flāma. Dū ḡ p̄tōrem diuitē dānaturū in ignib⁹ x̄itas phib⁹. q̄s sapiēs reproboꝝ aias teneri ignib⁹ neget. P̄cipue cur. Aug. sūt hūanā aia ī corporis īflitūdīnē h̄fē doceat. Aug. ita secundū. inq̄ens. p̄fiteri aia ī amēbōz posse īflitūdīne corporis. et corporalib⁹ oīno mēbōz q̄s renuit. potest negare aia ēē q̄ in sūmis videt vel abulare se vel sedere. vel huc vel illuc gressu vel etiā volatu ferri hoc sūne qđā īflitūdīne corporis ī sit. p̄inde sī hāc īflitūdīne etiā apud īferos gerit. si corporalib⁹ ī corporis īflitūdīne ī locis vñ ēē ī corporalib⁹ ī corporalib⁹ īflitūdīne ī re q̄e sūne in dolorib⁹. In cassiani etiam voluminib⁹ legis q̄ si sunt ociosē. neq̄ nihil si sentiant. cū diues ille ī ī inferno se flāma cruciari elemet. vñ p̄baſ aias defūctoz nō solū suis sensib⁹ si p̄uari. et nec istis affectib⁹. si spe. tristitia. gaudio ac metu carere. et ex hīs q̄ sibi ī illo ḡnali examinare reseruantur eas quiddam iam incipere preguare.

Determinat de abortiūs seribus q̄ nō resurgent. quia non vixerunt. b

Di.

bunt vacue. et qd hoc sit veru q sanguis resurgat habet
in sermone Amb. de martirio dignu et cōgru. et ideo di-
cedū q humores resurgunt. et cōcedēt sūr rōes ad hoc.
7 Ad illud qd obr qd ē de veritate nature humāe triplicis. Aut qd ad
esse integrū et cōpletū ut illa q faciūt ad corporis pfectioēz.
Aut qd ad esse decor. Preterea necessariū ē resurgere h̄z
totalitatem. H̄z q secundū et tertio cōgruū ē resurgere fm̄
illud fm̄ qd faciūt ad cōplementū et decorē. et q humores
ad plenitudinem et integritatē faciūt. resurgēt in tāta qn-
titate qnta corpori cōpetit. et p̄ h̄z secundū. qd nō opos-
ter q torus sanguis quē emittum q minutum resur-
gar h̄z cōgruū. Sicut de carne q fluit et refluit iudi-
candū. 8 Ad illud qd obr qd nō viuit. dōm q tripliciter
est aliqd viuere. Aut q recipit influentiā vite. aut
q disponit ad vitā. aut q dorū et cōseruatiōnē h̄z ex actu
vite. Primo nō viuifac̄ suba corporis et caro. Secundo
mō viuit spūs et humor. tertio mō capilli et vngues
9 et qd ista cōexionē h̄nt cū vita. oia resurgit. 10 Ad
illid qd obr qd nō h̄nt v̄l. dōm q falsū ē. in h̄nt v̄l. s-
tūm corp̄ d̄spōnere ad vitā. h̄z nō h̄nt v̄ltiorē v̄lum.
sc̄z restaurare. et h̄nt h̄c. qd de nouo generat. et h̄c. ibi
nō habebūt. 11 Ad illid qd obr qd nō cōgruū corpori lumio
so et imp̄assibili. dōm. q sicut caro et os fm̄ statū p̄ntez
nō cōgruū. sed sublimabitur et subtiliabitur. sic est in-
telligēt de humorib⁹ et mēbris omnibus interiorib⁹.

Questio. ii.

De his q spectat̄ ad supfluitatē vt sūr intestina. capilli
et vngues. vt resurgat. Et q intestina resurgat p̄baſ.
qdr. q. Nach. xiiij. q rasias. p̄cet illa de p̄cas oipo/
tēcē vi redderer ei. Itē h̄o steriles. sine alieno corrup-
tione trāslat̄ fūstis ī mortuitatē. h̄z h̄o cōdit⁹ fuit cū in-
testina. ergo illa habuisset̄ glā. h̄z mō illa h̄z q habu-
set. q. Itē alia rō est ad h̄. q. si nō resurgēt vēter ya-
cuus remaneret. et si h̄. imp̄fec̄. h̄z ibi nulla ē imp̄fec̄o
q. Itē de capillis Luce. xxi. capillus de capite ve-
stro nō peribit. Et itey Nach. x. omes numerati sunt
Itē rōne videf. q. p̄uarto capilloz et vnguū est de imp-
fectionē nature. q. habit⁹ ē de p̄fectōne. h̄z omes qd ē de p̄fe-
ctionē nature d̄ resurgere. q. Itē capillus ī ornati-
tū a natura collati. h̄z corpora electio d̄ resurgere cuz
om̄i ornatū. ergo re. 12. q. intestina nō resurgat hoc
videf. q. sūr ad supfluitatis impure receptōem. sed ibi
nō erit talis supfluitos. ergo re. Itē intestina aut erit
vacua aut plena. Si vacua. ergo imp̄fec̄a. si plena. q
imūda. et ergo nullū h̄o statū glie copet. patet re.
Itē q nec capilli resurgat videf. qm̄ sūr ex fūmōla sup/
fluitate. sed ibi nō erit supfluitas fūmō. ergo re.
Itē rōne videf. q. sicut folia sūr in arbore sic capilli ī ca-
pite. h̄z fructu ad maturitatē ducto cessant folia. ergo et
capilli cū ī h̄o genit ad fructū glie. Itē h̄p̄ p̄bari. q
nō sūr de vīrate nature. Itē q de forme esset corp̄ s̄t̄s
capilli resurgēt extenderet enī nimis lōgitudo capil-
loz. et h̄t signū est q sine dolore absconditū. h̄z quod
nō viuit nō d̄ resurgere. q. resurgēt ē ad vīta. ergo re
13. 14. dōm q sicut dīm ē resurgēt in corpēnō m̄ qd ē de
necessitate. h̄z etiā qd ē de integritatē et de decētia et pul-
chritudine. qm̄ igis capilli sūr de decētia et vngues. h̄p̄.
q calicium est ipse cō natura. et iō dico q resurgēt. Sicut
et intestina sūr de nature pulchritudine. Un̄ aug⁹. in li-
de ciui. dei. ī interio: ib⁹ viscerib⁹ q nullū de mō videf
babere. ita pulchritudo rōnis delectabūt. vt om̄i forme
apparēti q oculis placet fm̄ mēris iudiciū p̄scrat. 15

XLIII

illud qd obr qd nō habebūt v̄l. dōm q verū ē de v̄lu im-
pfecto quē mō h̄nt. h̄z pfectū h̄būt q̄ intelligēt oblecta-
tur. h̄z pulchra armonia ī q̄ laudabit aia sapiaz editoī.
16 Ad illud qd obr aur erunt vacua aut plena. dōm. q
erūt plena h̄z nō supfluitate. h̄z nobilis spiritib⁹ et subi-
libus q̄ torū corp⁹ reddēt agili⁹. Ad illud qd obr. q
capilli sūr ex supfluitate. dōm q̄ supfluitas est triplex.
Una respectu roti corp⁹ et sp̄ci. vt̄ ē supfluitas impu-
ritatis. et hec nō erit ibi. Altera ē supfluitas respectu to-
tius corp⁹ in h̄z est h̄z nō respectu alteri⁹. pagadi. v̄to
te semē. et hoc sit ibi nō erit. et hec ē supfluitas residu-
tatis. Quedā ē supfluitas respectu vñ⁹ p̄tis. in al-
tera nō ē supfluita h̄z decēs et o prime collocata. et talis ē
supfluitas ex qua sūr capilli q̄ illa materia nō est neces-
saria stomach. est tamē loca ī capite et barba.

Ad illid qd obr arbores amittunt folia. dōm q̄ si ar-
bores deberēt sp̄ suū servare decorē sicut resurgētes. nū/
q̄ folia amitterent. h̄z nō debēt eū servare sicut resurge-
tes. idē nō est simile. Ad alia tria soluēduz distinguo
triplicē veritatē nature. et viuere fm̄ triplicē differētia
vt in p̄cedētis plebleumate dictum est.

Q Onsequerēt qntū ad secundū articulū. q̄ secundū
qd ī q̄ resurgat. et de hoc duo q̄tū ad totū corp⁹. Secundū qd
in q̄tū ad quodlibet mēbrum. 17 Quesito. i.c.
Lū caro ī duob⁹ h̄bōs v̄t̄ resurgat ī p̄mo vel scđo.
Et q̄ ī p̄mo v̄t̄ aug⁹. de ci. d. et habet ī lsa. illi aia ī pun-
cto tigis reddēt q̄ cāp̄mit⁹. vt̄ ex ea h̄o fieret. viuere. cre-
scer. aiamitt. Itē rōne videf. q̄ p̄pa forma ī p̄pa materia
nata ē fieri. ergo si hec caro ē p̄pa materia h̄i anie cui
p̄mo ē vñita. q̄ sūr aia appetit et vñiri. ergo si non p̄ fru-
stratur et appetit. hoc aut̄ est inconveniens. ergo re. Itē
caro ex vñione cū ania dispōem trahit sūe ordinatōes
ad mortuitatē. si ergo hec caro vñita est cū bac aia. ne
cessitatē habet iterū ad vñtonē cū ipsa. et si hoc. cū h̄z ne
cessitas nō pariat. vt̄ hec caro ordinet ad aiam alia. p̄z
re. 18 Itē si nō ē necesse resurgēt cū p̄ma. ergo si tota ca-
ro h̄o mādūces. p̄uabif aia suo corp̄. et ira dabitur ei
alid corp⁹. nō ergo erit resurreccio. q̄ resurreccio est
eiusdē numero. h̄z. Losta fuit ī adā et eva. q̄ ro igis ī
q̄ resurgēt. Si ī adā. ergo cū tota eva sit inde facta. nū
resurgēt. nec etiā xp̄s. q̄ si h̄z n̄ ē vez ergo caro resurgēt
in eo in quo p̄mo fuit. Itē h̄o ē de semī patris
et christus ex purissimis sanguinib⁹ virgīs. ergo si semī
d̄ resurgēt ī p̄te. et sanguis ī virgī. nūc nullū h̄o gñat⁹
resurgēt. nec etiā xp̄s. q̄ si h̄z n̄ ē vez ergo caro resurgēt
in eo in quo secundū est caro. 19 Itē esto q̄ alidē nutrit̄
ex carne humana dicit Aug⁹. q̄ redit ad p̄mū. esto q̄ de
illa generet. cōstāt q̄ si tūc redit ad p̄mū. nūb̄ remābit
gnato. et h̄z ē inconveniens. Q̄ si nō redit. ergo non ē ne-
cessit̄ q̄ resurgat in primo h̄z in secundo p̄t̄. Itē q̄ debet
resurgēt in secundo videf. q̄ ob vñimo res denomiatur
et a fine. Unde statūr in vñimo testamēto quod est in
morte testatoris. ergo si caro ista fuit illius homis fina-
liter et posterius. ergo ad ipm̄ maḡ spectat. ergo ad se-
cūdū er postremū d̄ redire nō ad p̄mū. 20. dōm. q̄ ca-
ro que est in duob⁹ p̄t̄ esse dupliciter. aut̄ ita q̄ sit in
vno sicut in p̄ncipio. in altero sicut in individuo et to-
to suo. aut̄ in vñro q̄ sicut in individuo. Si sit in vno si-
cut in p̄ncipio. in alto sicut in individuo. tota resurgēt
in secundo. quia non erat in primo ad ipsum sed ad al-
terum ordinata. sicut fuit costa in adam. quia ordinata
ad propagationem eue. sic semen in patre. q̄ ordinata
ad propagationem filij. sic illi sanguines in beata vir-

Liber

gine. q[uod] ordinari ad conceptio[n]e r[ati]o[n]e. Si autem in vitroq[ue] sic sicut in toto absolu[t]o. hoc tripliciter potest intelligi. aut ita q[uod] sit in vitroq[ue] caro f[er]m sp[iritu]l[em]. aut in vitroq[ue] f[er]m natura. De p[ri]mo est trouersia. nam aliud dicitur q[uod] caro vni f[er]m sp[iritu]l[em] potest fieri caro alterius f[er]m sp[iritu]l[em]. ut potest fieri de illa nutritio et generatio. et hoc dicitur. q[uod] in uno est transmutabilis caro ut alia. si enim experimento p[ro]p[ter]o. Et si quae in q[uod] resurget. dicuntur q[uod] in illo in q[uod] maiore et essentiali[er]e h[ab]et ordinatio[n]es. et d[omi]n[u]s supplet alterius illud. ut verbi gratia. Si de modicis pie corporis unius c[on]tra[u]nt ad carnem f[er]m sp[iritu]l[em] sit aliud generatio. ut resurget in generatio. et d[omi]n[u]s supplet in me q[uod] amissum est. sicut in aduersitate replete carnem pro costa. Alio potest est q[uod] de carne f[er]m sp[iritu]l[em] aliud h[ab]et non potest nutritio nec garnitur nisi solu[t]e de carne f[er]m materia. et ratione huius reddit ex parte actualitatis ipsius. q[uod] transubstantiatione hic queritur et questione et transmutatione sive transubstantiatione est ex ente in potentia. et q[uod] est caro f[er]m sp[iritu]l[em]. id non est possibilis queri f[er]m sp[iritu]l[em]. Sed q[uod] non habet stabile fundatum. q[uod] lupus nutrit de carnibus hois et canibus animalibus eiusdem specie. ut videtur. Et tunc caro f[er]m sp[iritu]l[em] potest fieri non caro. et tunc erit in potentia. id ratione f[er]m substantia pulveris appetitus platerat est ad illam formam determinante et semperernalitate. q[uod] non patitur ipsam carnem vivificari ex alia anima mortalitatem. et id r[ati]o[n]e q[uod] illud est impossibile q[uod] in primo sit caro f[er]m sp[iritu]l[em] vni. et postmodum stat alterius. sed prima positio repugnare videtur resurreccio eiusdem corporis. q[uod] si de una parte carnis mee f[er]m sp[iritu]l[em] possit fieri caro alterius f[er]m sp[iritu]l[em]. pari ratione et de alia. et sic de quibus et de aliis ait que datur sua carnem totam. quod igit[ur] vero est q[uod] dicitur ibidem. In carne mea vi. sal. m. Secunda positio non habet multum robur. tunc quia videatur inconveniens dicere q[uod] h[ab]et non potest nutritio de carne f[er]m sp[iritu]l[em]. cum sit apta ad nutrendum et bene possit inde nutriti. Amplius. nec istud est multum criminabile q[uod] in corpore humano sit aliquod actus incorruptibile. et in se resolubile usque ad elementa. nullus ibi sit appetitus impediens transmutationem. Tunc sanctus dicit potest q[uod] sicut resurreccio sit per diuinam virtutem. sic ordinatio carnis ad suam animam est f[er]m diuinum decreti dispositio[n]es. q[uod] quae est immortalis facit q[uod] caro f[er]m sp[iritu]l[em] vnius ad carnem f[er]m pecuniam alterius hois sit impossibilis. Dicamus ergo q[uod] in vitroq[ue] f[er]m spe ciemesse oportet est impossibile. q[uod] tunc esset de necessaria constitutio[n]e vitroq[ue]. et necessario resurgentem in vitroq[ue]. et h[ab]et impossibile. Ita impossibilitatem non dico venire de parte carnis f[er]m sp[iritu]l[em] ipsius hois. q[uod] sic necessario est ordinatio ad incorruptionem. propter appetitum ad animam propria. et id non potest esse corporis alterius alicuius principalis materia. q[uod] siue sit ibi iste appetitus siue non. sicut calunia potest dici q[uod] hoc venire ex ordinatione diuinae a carnem hois sicut non dimititur p[re]dictio nee eius libam fundi nee misceri. Tinde sicut diuina prudentia faciet ut ad animam exteriori impossibili. sic est facit carnem f[er]m sp[iritu]l[em] vnius in carnem f[er]m sp[iritu]l[em] alterius inconvertibile. Si autem caro sit in vitroq[ue] f[er]m materia. ut quae h[ab]et nutritio de carne alterius. dico q[uod] redit ad ipsum. q[uod] ad vitroq[ue] ordinata est de arguo. et sequitur ordinatio cu[m] non sit fortior. non soluit precedentem. Si autem in uno sit f[er]m sp[iritu]l[em] in alio f[er]m materia. resurgit in eo in q[uod] fuit f[er]m sp[iritu]l[em]. q[uod] ad illum essentialioris ordinatio[n]es h[ab]et siue sit ipsum lumen secundum. Tunc si aliud nutrit de carnibus alterius f[er]m sp[iritu]l[em]. talis caro redit ad ipsum. Si autem genitale de carnibus f[er]m materia. q[uod] de his q[uod] f[er]m sp[iritu]l[em] non potest generari. dico q[uod] caro stat in secundo. et deus recipiat ipsum. Et ratione huius est. q[uod] caro materia h[ab]et ordinatio[n]es ad animam in secundo. Et his patient obiecto. quia Augustinus loquitur in duobus casib[us]. scilicet q[uod] in uno fit caro f[er]m sp[iritu]l[em]. et hoc p[ro]p[ter]o ex verbo suo. ut ex canon[i] ficeret et cetero. vel etiam q[uod] in duobus est f[er]m materia. Ad illud

Quartus

q[uod] obiectum dicitur nobis in vito. d[omi]n[u]s et sequentes ordinatio[n]es non solvit precedentem. nisi sit fortior. et q[uod] non est fortior. potest permanet. marie quae in p[ro]posito fuit caro f[er]m sp[iritu]l[em]. habuit essentiali[er]e ordinatio[n]es ad animam. q[uod] caro f[er]m sp[iritu]l[em] vivificata ab hac anima. habuit necessariam et indissolubilem ordinatio[n]em ad illam animam. et ideo sicut in monitu legitime certum cum aliud non potest solvi si illa obiectum sit de facto cum aliis. sicut nec caro potest ordinari ad ipsum carnem perdere. Quid autem sit caro f[er]m sp[iritu]l[em] hoc est locum in libro secundo ubi agit virgine aliud trahit in veritate humanae nature. et querat. dicitur. dicitur. xxv.

Quid si q[uod] resurget certum ad membra. Ut etiam materia vni uscius liber membrum in uno an indifferentem in quibuslibet relatur. Et q[uod] non in suo vero Aug. dicere. et habeat in linea. q[uod] non refert vitrum. q[uod] materia redeat in suum locum sicut est in fusione statuta. Nec ad h[ab]et ratione ostium. q[uod] materia illa est in perfecta obediencia respectu creatoris. q[uod] si ipsa nihil operatur. et creature non facit vici nisi q[uod] totum reges et debet sic cur bonus artifex. q[uod] vix et sine d[omi]na materia vni membrum alto possit resurgere. Nec alia ratione ad h[ab]et est quod dispositio[n]e trahitur in corpore ad resurgentem ex ratione ad animam. q[uod] cum quibus potest poterit aie vnius. quia ratione corporis in quibuslibet p[ro]p[ter]o. q[uod] h[ab]et ratione indifference ad totum. Nec si necessario est q[uod] in eodem. h[ab]et etiam q[uod] aliud habeat nimis magnum caput. tunc necessario est resurgere in eadem deformitate quod est inconveniens. Sed hoc est. Ezechiel xxvii. Accidetur ossa ad ossa vniusque ad ieiunia etiatis. q[uod] si est coenientia ibi lignata forma surrectio nis futura. p[ro]p[ter]o. Et ratione vero. quia resurreccio eiusdem deus in similitudine fieret ex materia peccatis non est eiusdem. sic nec alia aliud potest fieri de alia. et sic nec totum idem. q[uod] cum hoc sit inconveniens. p[ro]p[ter]o. Et ratione resurreccio est ad remuneratio[n]es sed contingit vnu membra nobilis est altero. q[uod] si non d[omi]n[u]s aliud cuiuslibet artificis illa potest in eo membro d[omi]n[u]s resurgentem ex parte. q[uod] p[ro]p[ter]o. Nec sic se habet vnu corpus ad totum simili. sic oculus ad potentiam visus ut dicit plus. Et ed[ic]tus est materia ratione corporis aperte huic aie ita q[uod] non aliud. q[uod] et materia potest visus huic et non alteri. et item materia vnius membrorum in h[ab]et membro determinata resurgent. **B**ut d[omi]n[u]s in membro iure in ei materia est aliud considerare quod est de subiecto et p[ro]p[ter]o. aliud quod est de sufficiencia. sicut aliud membra p[ro]p[ter]o. et materia q[uod] coenientia sit forma membrorum. Si p[ro]p[ter]o. sic d[omi]n[u]s vnu membra ex sua p[ro]p[ter]a materia reformatus. reformatio enim render formatum. vnu eadem et de eadem est resformatio eius de quod fuit formatio. Si autem certum ad sufficiat. d[omi]n[u]s tunc est aliud quod non est sufficiuum in una parte. per totum aliud disperget ut sic non abundet vnu membra ab altero nisi certum d[omi]n[u]s et sic loquitur Augustinus. q[uod] p[ro]p[ter]o loquitur enim de superercentia eoz quod dicitur resurgent. **A**d illud quod obiectum est materia illa est in perfecta obediencia. d[omi]n[u]s vero est in creator. non vult facere nisi quod agerit ipsum facere. et agerit vnu membra sicut membra sunt de sua materia. Et quidam redditus de ratione ratione ex diverso appetitu qui fuit in pulvere. Quicquid in sic de h[ab]et ratione venit ab ordinatio[n]e p[ro]p[ter]o artificis vice regis. et de eadem materia et de eadem ordinatio[n]e. **A**d illud quod obiectum est quibus potest vnius toti aie. d[omi]n[u]s etiam est p[ro]p[ter]o certum ad h[ab]et et motor. certum ad potentias. et si aie non sit copula immo simplex certum ad subiectum. h[ab]et ratione multitudo potentiarum ratione quod ad diversa organa et partes. quoniam igit[ur] corpus est ordinatum ad rationem in vitroq[ue]. et in certum recipere animam ut p[ro]p[ter]o et ratione et motor. et ratione h[ab]et ratione motorum est distinctio. ideo distincte resurgent materia membrorum in suis locis. **A**d illud quod vnius membra poterit in suis locis. q[uod] illud p[ro]p[ter]o disperget quod in aliis partibus est sufficiens. nec illud faciet diversitatem in corpore sed remouebit de omnibus tamen. et hoc intelligendum certum ad corpora electorum. Sic

Di.

est a deo format⁹ q̄ formauit virilē. qd p̄z. q̄ sine ipo nō
est pfectio sp̄ci. et in corpib⁹ nr̄is natura seruabil⁹ et vicia
terrib⁹l. sicut viri resurgēt cū seru virili n̄ pp̄f ḡnatoz
sed pp̄f pfectoz et deo r̄ eō ad electos. sic feminine in se
zu femineo. q̄ tūc a membris illis deder⁹ et in honestas
p̄ oia auferet. et

qd excitauit ad
libidinē excita-
bit ad dei laude.
Qd ḡ p̄mo obr̄
q̄ dicit defecuz
virii. ddm ḡb
est solū fm statu
p̄ntē. ibi aut̄ re-
linq̄ lex⁹ et tolle-
tur infirmitas.

3 Qd obr̄p̄ semina
est vir occasio-
nat⁹. ddm ḡ est
loq̄ de nature in-
tentio vli. et sic
femina est de in-
tentione nature
que incedit sal-
uare speciem.
Et c̄ loquide
intentione na-
ture singularis
que desiderat re-
facere quāto me-
lior et perfectio-
rem potest. et q̄
non faciat hoc
est p̄ter intentio
nem propter ali-
quaz occasione
incidentem. et b

modo natura de femina faceret virum si posset. Sed q̄
vel est defecus in virtute et caliditate. vel eritiam est de-
bilis coagulatio in semine. vel non directe recipitur in
matrice. hinc est q̄ mulier generatur et dicitur vir occa-
sionis. ramen quia istam occasionē necessē ē evenire
nec sine ea p̄ natura salvari ē esse. iō natura q̄ incedit sal-
uari virtuz seru. incedit etiā pductoz mulieris. et sic p̄ il-
lud. Ad illud qd obr̄ ḡ erit sicut angel. ddm ḡ n̄ eo
moda situdo l̄ q̄tū ad b̄ ḡ erit imunes ab obigib⁹ car-
nis. Ad illud qd obr̄ ḡ n̄ erit ḡnatio. ddm ḡ sicut n̄ erit
vis generatrix ad vñ generatiō ad b̄ pfectoz boīs. sic
etiā erit mēbra generalia ad pfectoz corpis

4 c **¶** Non ē aut̄ fas dicere r̄. Videlicet hoc falsū. q̄ minus
non habuit. nec habuit⁹ fuit sufficiētē magnitudinē hac
vita. q̄ varij boni q̄tū corpora sunt deformia sic erit in cele-
sti p̄ia. Itē q̄ carcer manib⁹ nūq̄ erat habitu⁹ man⁹. q̄
resurger sine manib⁹. q̄ p̄ fieri additio mēbroz officiali-
um. q̄ nō resurger sine manib⁹. Et si hoc multo fortius
vir aget mēbroz. similū. sicut maiors stature. p̄. ddm
ḡ statum ex quo corporib⁹ humanū generatur est. statu⁹ scit
q̄tū d̄z ēē mole. Iz nos nō p̄cipiam⁹. q̄tā ēē ibi totū esse
et hoc ēē in quantitate virtutis q̄ distinguif⁹ tra q̄tūtē
molis. et hoc ēē in potentia virtutis augmentatue. q̄
tū ergo natura p̄t illū augmentare q̄ nū p̄vulus est. rā-
tus d̄z ēē r̄de. et tantus erit mole. nisi impeditas p̄ occasi-
onē. Sc̄m hoc intelligenduz q̄ q̄ntitas r̄onis in alio

LXIII

potest deficere a statu cōperenti sp̄ci. vel supabūdare. v̄l
sufficere. Q̄ sufficiat hoc ē de integritate nature. tunc
aut̄ d̄ sufficere q̄n p̄t m̄ corp⁹ pducere q̄tū p̄ pertinet
manc nature. q̄ determinat os bz terminos. sive in par-
uite. sive in magnitudine. inf̄ q̄s statu⁹ ip̄i tenere me-

dū credid̄ ranq̄
pfectissima. et q̄
dui ab illa statu
ra nō receditur
ita q̄ deformi-
tas generali dici
tur virtus aug-
mentaria sive
quantitas r̄onis
sufficiens. et re-
surger vniuersalē
fm̄ statum illi
quantitatē com-
petentem. Si
vero receditur
ab ea. ita q̄ defor-
mis generet. multitudi-
sive in superfluo ex-
plausa
sive in dimini-
tū. ddm ḡ tunc
quantitas rati-
onis non fuit p-
fecta sed inicia-
ta. et ideo ope-
ret tunc terrabi-
vel addi. nō ad
nature muratio-
nem. sed portus
ad viciostatis
oblationē. et sic
totū patet. quia
Aug. loquit̄ sal-

ua integratate et pfectōe nature. Unde generalis intelli-
gere dat q̄ q̄tū ad q̄ntitatē r̄onis. nec fuit additio nec
subtractio. nisi etiā fuerit vici deformatio. q̄tū ad q̄nti-
tatē molis fiet additio in his in qd̄ non fuit pducta ad
q̄ntitatē r̄onis. nec oportet q̄ d̄ns adducat materia ali-
unde ad pfectu⁹. sed possibile est q̄ de illo uno totum
extrahat. sicut creditur q̄ q̄ntip̄ panes sine appositione
in quinq̄ milis hominū multiplicavit per virtutem in
finitū. Pōr tñ c̄ q̄ aluine oddat. ut forasse in illis pa-
nibus fecit. et virtuz miraculū fuit. alius tamē mod⁹ p̄ba-
bilitor vñ. d **¶** Sed quādmodū si statua cuiuslibet r̄c
Uide istud exēplū. Eugu. non valere. q̄tū aliud ē artifi-
ciariū et aliud statua illa q̄ p̄mo suis fusa. et illa que p̄ su-
la fuit. ergo videt̄ q̄ deus sic reparat q̄tū fuit bō postq̄
ante. Ad b̄ volunt alio dicere q̄ exēplū Eugu. pfecte
p̄formē q̄tū ad modū et idētitatē repartitōis et reparti. q̄
tū ad modū. q̄tū non oī singula ad sua loca redire. q̄tū
ad ydētitatē. q̄tū fuit in statua materia subiecta ē cōdez
semel et iterp̄ fusa. sed forma artificis ē alia. sic in corpore
resurrectionis cōde est materia. sed forma carnis et acci-
dētia generata sunt alia. Iz tñ bō n̄ ē alio. q̄tū forma vñ
mo cōpletiva et p̄ maria materia fm̄ sbam ē vna et cōdez
Tinde si statua haberet aliam ipa diceret. ego sū renoua-
ta. quia haberet cōde materia et cōde forma vñtūz q̄
uis non haberet itē medias. sic et in proposito dicunt se
habere q̄ forme intermedia litterate sunt aliae. attamen bō

Liber

Id est maximus ratio formae. quod tota ratione personalitatis venturum ex parte ait. Sed tamen istud non sufficit pro eo quod resurreccio dicitur esse corporum humanorum propriis coniunctio sum. Si ergo resurreccio debet esse et iisdem necessitate est quod corpus humanum sit idem sed nunquam est idem corpus nisi sit ea de caro. Namque caro quod est forma intermedia sit eadem. parvioratione et de aliis formis inter mediis. et si oportet quod caro sit ea de non quod pres officiales ut manus et pes sint eadem. Amplius in Job. xix. capitulo se dicit in carne mea videbo tecum saluatorem meum ergo eadem erit caro. Non ergo rectum videretur exemplum. Augustini. Et ideo dicendum ad hunc operam dei non inueniunt per-

**Aug. ieo
dem.**

stra extiterat. et auctoritate mirabiliter restituet. nec aliquid attinet ad eius reintegrationem utrumque capsilli ad capillos redeant. et vngues ad vngues. An quocquam eorum perierat mutatio in carnem. etiam parvitas alias reuocet. curante artificis prudenter ne quod indecens fiat. Inde coquaque aliqd ibi non erit. sed quocquam futurum est hoc decebit. quia nec futurum est. si non debeat.

Deterioriat quia corpora resurgunt. ostendens quod corpora electorum carebunt deformatitate.

Illud autem in corpibus sanctorum intelligendus est. de quibus consequenter adiungit. Resurgent ergo sancti corpora sine ullo vicio sine ulla deformatitate. sicut sine ulla corruptione. onere. difficultate. in quoque tanta facilitate quia felicitas erit. propter quod et spiritualia dicta sunt. cum per dubium corpora sunt futura non spiritus. Ex his apparet quod una erit etas omnis resurgentium. si iuvenilis. statura vero diversa. scilicet quam quod habuerat in iuventute. vel erat hincutus. si non est de-

Quartus

fectam similitudinem in operibus nostris. marime istud cum sit supra naturam iterare eandem formam numero. Ideo

non est inrelligendus istud ex emplum adduci quantum ad hoc solum quod si cut artifex creatus reparat de materia eiusdem statue statuum consumilem. ita quod non oportet partes ad eadem loca redire. sic deus reparat de materia corporis cui corpus quod non tantum simile sed idem est in substantia. nec oportet singula ad singula membra.

Relinquit subdubio an malitiam habeat quod habuerunt deformitates. innuit enim quod deformitatis non carebunt.

De reprobis autem quod solet an cu[m] deformatitatibus habebitis resurgat. hoc ait Augustinus. si assentitur. sed dubium relinquit ita inq[uestio]nem. Qui cu[m] ab illa predicatione massa quod per adiutoria liberantur proximi resurgent quodcumque est ipsiususque cu[m] sua carne. et ut cu[m] dyabolo eiusque angelis puniantur. utrum vero ipsi cu[m] viciis et deformatitatibus suorum corporum resurgent quocumque in eis gestarunt inquietudo laborare quod opere est. Non enim fatigare nos dicitur eorum habitudine vel pulchritudo quorum erit certa et sempiterna damnatio. Ecce non diffinit an tunc habeat deformitates quod habuerunt reprobo[rum] corpora.

**Augu.
encl.**

Ite secundum resurgat. cu[m] humores in pleant corpora. resurgent corpora vacu[m]. et imperfecta. ac per deformes. sed bene decens in virtutibus. quod est. Ita in sacra altaris uertutis vino in veru[m] sanguine. sed bene impossibile. nisi sanguis resurrexisse in vino. sed si ipso resurrexit. et in quilibet altero. quod est. Regule dicitur sic dicunt phrenes humorum et humiditas. Non humores sunt in venis. humiditas autem putat extra venas dirigere et extra venas est. et putat ab eis diruias ad membrorum distinctionem auencia inter humores et humiditatibus. et dicit quod humoris putat in venis. humiditas autem putat a venis diruias ad membrorum et in triplici statu. Aut in primo egressu a venis. et sic vocatur res humiditas. sed quod est in foraminibus primum venas. Aut putat incipi ultra predicti et dealbari. et sic vocatur cabru[m]. Aut putat etiam dealbari et cibis actu. et sic vocatur glaucus. Hec autem distinctione humiditas ad duo membrorum reducitur. scilicet ad humiditatem membrorum et humorem et cabru[m] et glaucum quod est in splenide membris. et similiter in quod est in tercia species ethice et membrum et talis. et hec quod est in splenide statu et indigentia non resurgent. Et humiditas et splenide absque dubio resurgent. Et quod est humorum distinctionem cu[m] sunt curreres. et non sint de sphaera membrorum. nec de complexione radicali. Unde dicitur quod ab absque dubio resurgent. et in vino suero in sacra altaris in sanguinem et effusus est in remissionem peccatorum. et iste est sanguis huius specie sanguis. Unde video quod vere sanguis non resurgent in vino. et si est. pa[r]tis ratio et in qualibet altero. et praeterea non quod vere remane-

Antidiligentia huius primi tria principia quod resurgat in corpe humano. Secundo quod in quod est tertio quod quia resurgent corpora. Circa primum quod est duo. Primo quod resurgent corpora ad idigentiam. Secundo quod resurgent corpora ad sufficienciam. **Q**uestio i. a. Utrum humores resurgent. Et quod non est. quoniam resurgent non si quod est de vitare humores nature. sed humores non sunt de vitare nature. quod est de vitare mutat et restaurans et deperdunt. quod est. **N**on si humor resurgent et est de vitare. quod est totaliter resurgent. quod est sanguis quod est de ho[mo]ne per fleu[ro]rum etiam vel alio modo resurgent. sed bene sanguine id est etiam. **N**on nihil de resurgent in corpe quod est hecat aliquem vultu. sed humores sunt ad restaurandas et depurdas quod non est in corpe resurgent. quod est. **N**on nihil resurgent nisi quod est sonata et latitans et nature corporis resurgent. sed corpora resurgent erit luminosus et ipsa sibilis humores autem sunt fluctuables et variabiles. quod est. **C**ontra. quod est de structione corporis resurgent illo. sed humores sunt homines qui penes humores distinguuntur et pleriores. ergo est. **N**on est videretur quod medius et dispositio vniuersitatem animam corporis resurgent illo. sed sanguis est homo. et est per autoritatem Dei. et sanguis corporis est per animam. Alioquin virgine est in sanguine. et per ipsum matrem anima carni vultu. **N**on est videretur quod sanguis est medius vniuersitatem animam corporis illo. sed sanguis sicut dicitur per animam humorum generis. Hoc enim per sanguinem corporis resurgent. statim a recesseret. si ergo humores sunt medius et ratione vniuersitatem. quod est necesse est quod resurgent

sustos, et armis in vltioribus creatoris. ut p. eadē punitas ex qd̄ o. scruat. Quia hō sunt ibi ad pena. i. illa ibi ec̄ di- cuntur vigeat in qualitate acutius ut ignis et aqua. Et rur- sus. quignis maxime acutus. ille est q̄ marie ibi vigeat. vñ enī q̄ ignis in scriptura o. acerbe punitus signari solet. Ut cu dūs ignis infernale comit. aut comitas rangū p. cupu roemē. aut sub noīe ignis intelligit o. aliud as- 56 fieriū. Si aut q̄ rafad quē modū ibi elmetā eē intelligat dōm q̄ elemēta ibi sunt t̄fusa. non distincta. non ordi- nata. nec illa t̄fusio pena minuit s̄ auger. p eo q̄ actio elemētū mutua post resurrectiōē celabit. cu t̄cess̄ ge- neratio et corruptio. sed m̄ manebit actio eoz in corp̄ dānator. q̄ ad hōis eoz virtus dirigeat. non tāq̄ intēdē- tia multiplicare specie. s̄ fm̄ imperiū. creatoris trēdūt vndicare diuinā iniuriā. qd̄ qđ sit affligrēdō humana naturā. His vltis patet oia obiectio. Pūmū em̄ p̄z de- 57 dōm̄ dānator. q̄ subigua alia affligrētū p̄tinet. vel a maior sit dānator. Sc̄m̄ sūr p̄z. q̄ sumū virūs affl- 58 git h̄m̄ diversas ḡes. aur si succellue fm̄ easdē. tāta erit intentio ex pte virtus q̄ p̄t̄ sentiēt major. acerbitas q̄ d̄rēget. Et si obiectat d̄m̄ q̄ gutta aq̄ perīt. dici p̄t̄ q̄ sorte iatia p̄t̄ sentiēbat frigus. aut diversi diversi impulsiōē cruciat. fm̄ q̄ diversi viciū sūt infecti. Und sic p̄t̄ p̄ma mūdi purgato fuit p̄ aquā. sed p̄ ignē. sic i. p̄ 59 posito intelligendū. Ad illud qd̄ o. de aerō et mūti- one p̄z ratio. q̄ ibi e actiōē in alter. sed in mūtē corp̄ dānator. et ibi ē mixtio. s̄ p̄t̄. qdaz t̄fusio. sicut dī q̄ ignis et grādo mūta patiētē ferēbāt. Ut ibi erit ignis ar- dens. et aq̄ gelas. et acris in herio et prurbatio. et terre feror. in greg. In inferno erit frigus sp̄onabile. ignis ineptinguiūs. feror. intolerabilis.

Q Onsequeat̄ q̄tū ad terrū articulū q̄t̄ de octōne ignis. et q̄ duo q̄rū. P̄to q̄. v̄t̄ ignis ille sit v̄luptū corp̄. Sc̄o v̄t̄ sit afflictū oia. et alia.

Questio. i

Circa quā pcedit sic et ostendit q̄ ille ignis sumat cor- pora dānator. Aug. de natura boni. Quid volētes cor- ruptū in petis. noientes corruptū in penis. q̄ si nō cor- ruptū nū ab affligerē. t̄gnis non corūpūt̄ nū sume- do. v̄t̄ q̄ ignis ille sumat corpora. Itē ille ignis agit i cor- pora. q̄ corpora patiūt̄. s̄ ois passio magis facta ab h̄c a- suba. q̄ si abieccio facta a suba ē q̄ calorē. nō ē aliud q̄ co- sumptio. q̄ille ignis sumat corpora. Itē ad vltiōē ne- cessario sequit̄ inflamatio. et ad inflamatioē v̄luptio. er- go si ignis ille corpora adurit. q̄ colunt. Si tu dicas q̄ n̄ requis. q̄ salamandra calcit ab igne et n̄ non sumit ab igne. sed renouat. Lōtra hoc non soluit. q̄ salamandra ab igne non ledit. sed corpora dānator. ab igne ledit et igne cruciat. Si q̄ ignis qd̄ ledit plūria p̄z et. Itē do- lor intensus etiā ad mortē sicut p̄z. q̄ magis intensus magis disponit. si q̄ ille ignis est tātē intēs caloris. conti- git hoīem q̄ illū disponit. ad mortē vltia dispositioē. et ne- celle ē q̄ dānator punit. q̄ partē o. corp̄ sumat. Contra. Es. xl. Uermis eoz nō moriet et ignis n̄ extin- guet. Tantū durabit ignis agens q̄m̄ hō patiēt̄. q̄ ignis ille nū extinguet nec minuet. q̄ nec corp̄ sumit.

Item magis in tra. Aug. varijs exemplis astruit ea ordere et non sumi vlla consumptione. ergo et. Itē ratione videtur. quia omne quod consumitur perdit aliquam partem sui. ergo si corpora dānator. vlla con- sumunt sunt in continua deperditione. sed constat q̄ n̄ restaurantur. cum omni refectione careant. Quod aut̄ patiētē deperditionem et nō haber restorationem. necesse est aliquando et realiter consumi. ergo et. **I**tem oē

qd̄ sumit necessario efficitur min⁹ potens. ergo et mā- gis passibile. ergo si sumit. sumit. sumit illoꝝ pe- na incedit. et si cu duret̄ infinitū. cresceret in infinitū. qd̄ om̄ino est inconveniens q̄ crescat pena. et nō crescit cul- pa. **E**t. dōm̄. q̄ si de corp̄ibus dānatorū queratur 60 v̄t̄ ab igne affligrētur. simpliciter est procedendū. Statue quera t̄ virū. sumat. simpliciter est negādū. S̄ si q̄ raf̄ v̄t̄ corrūpūt̄. hoc ē dūtinguēdū. Nam corruptio 61 v̄no mō dicit defecitionē rei q̄sumit ad esse substātiale. et h̄ mō idē ē qd̄ v̄luptio. et talis mō nō corrūpūt̄ cu nō moriat. Alio mō corruptio ē idē qd̄ p̄uatio bone dispōnis et b̄ mō q̄m̄ a corp̄ibus dānator̄ auferet̄ quies et b̄oā di- spositio q̄ generat i anima voluptatē. hic est q̄ cotinue corrūpūt̄. Et ergo corruptio afflictio nō interpr̄a- tions sive cōsumptio. et hec sit per adiunctionem ignis.

Si autem queratur quomodo istud possit capi et intelligi. possumus. ad hoc manuduci et exēplo t̄ rōe. Viderē quedā in igne vivere et nō deficere. sicut ponit Aug. exēplū d̄ salamandra in x. de ciui. d. Si ergo mi- rabilis ē aliq̄ aial i igne scruari sine afflictione q̄ af- fligisine. sumptioē. et istud fm̄ naturā possibile. ergo nec istud d̄z iudicari impossibile. Q̄ si dicas hoc nō ē simile. q̄ natura illus a. alia. q̄ formis ē igni. natura ve- ro humani corp̄is oīno dissimilis. Responderi p̄ du- pliciter. Uno mō q̄ quis natura humani corp̄is h̄s ista- tū p̄t̄ m̄ sit ab igne. sumptiblē. nihil tam̄ p̄b̄eb̄ q̄n̄ creator naturā quā voluit oīus et singulis dedit. tales naturā homī dare possit. Nec in trū. cu homo an̄ lap̄ū alterius disp̄is et nature corp̄is habuit q̄ p̄ lap̄ū q̄ prius possibile ad mortalitatē modo necessariū ad mortē. Hoc ip̄m̄ p̄uaderi p̄t̄ exēplis sumptis a parte ignis. ideo enī ille ignis v̄t̄ et nō sumit. q̄ p̄b̄ub̄ nō requirit. Et est exemplū manifestū in inflamatioē auri ab igne. qd̄ qđe inflamata nō sumit. q̄ ignis nō p̄b̄eb̄ p̄b̄ub̄. sic nec humanū corp̄is igni infernali. Eviden- tiissimū aut̄ exemplū ponit aug. de igne q̄ est in p̄b̄ si- cile. sicut pater a p̄cīstib̄. q̄ ille ignis montes illos ab antiquissimis ep̄ib̄ estuare facit. et tamē adhuc integrī p̄suerat. et isti sunt satis ydonci testes q̄ non omne qd̄ v̄t̄ sumit. In legēda etiā bc. Nic. scribis q̄ p̄t̄ib̄ orientalib⁹ quidam ignis inuenit̄ q̄ apposita sibi ma- num vehementer affligit. et in de manu nūbil̄ sumit. si ergo his exēplis colligis q̄ possibile ē aliqd̄ i igne arde- re. et tamē nō deficere. Ex his etiā possum̄ colligere rō- nem hīm̄. qm̄ h̄ venit ex pte agētis et ex pte patientia. Iste enī ignis dāra ē vētus ad islamādū nō ad sumandū et corp̄i dāra ē natura possibilis ad partēdū. nō ad defi- ciendū. si aut̄ q̄rat̄ rōb̄t̄. dōm̄ q̄ est a pte natūr̄ pos- sibilitas ad fusciplē. ex pte dei ē p̄t̄as ad dādū. ex pte finis ē cōgruitas ad sic faciendū. q̄ in infinitū debet hōi corp̄e cruciarī et manifestetur dei iusticia infinita. Nec sur ista duo incōpossibilita q̄ aliqd̄ corp̄us tangat̄ a calido. et nō sumat. cu videam̄ naturaliter aliquod corp̄ rāgi a ferro qd̄ potī calefacit q̄ infrigidat. sicut exēplū maiestū est in aqua et calce. Et sicut illa corp̄o- ra v̄ntur et non sumat. ita etiam compositum ex anima et corp̄e affligit et nō moritur. Et tñ ad hoc sūt possimus manuduci exemplo et ratione. Exemplū. q̄ anima immortalis in corpore affligrēt̄. quia dolor et anima proprie. et tamen non occidit. Quid ergo pro- b̄eb̄ similiter intelligi in ipsis dānator̄. Q̄ si di- cas hoc non esse simile. quia anima non sic compōsa est ex contrariis fm̄ q̄ natura huiusmodi corp̄is. Re- spōdere possumus q̄ istud non obſistit. cuz aliqua cor- ruptiblē v̄pote termis in aquis calidissimis repe-

Liber

riri queat. quia non seruore nemo impune patrat. sic dicit Aug^o. Si ergo quod mortalitatem sibi et defecibilitatem per hunc calidissimum vivere sine afflictione. pari ratione immortalitatem et possibilium corporis affligi per hunc sine intermissione. Si queratur ratio huius. dicit per quod hoc est. propter coniunctionem animae ad carnem indissolubilem. Quia enim hoc moratur dolore. hoc non est quod dolor sit. sed ratio sive causa. cum dolor non sit nisi in substantia vivere. unde sequitur quod si dolor sentitur. et si sentitur vivit. sed quod anima non est indissolubilis vinculum corporis alligata. sed intensus dolor est expellit de proprio habitatculo. nunc enim est carcer te poralis. sed tunc erit puerus. His usus satis facile ead obiecta renderet. Locutus enim ratione probatus quod ignis non est consuetus corpori. Ad illud quod primo obitur de corruptione tamquam ratiō. loquitur enim de corruptione afflictione non desitio. Prima non ponit assumptionem sicut secunda. Item lud quod obitur per passionem magis facta abicitur a suba. Domine per substantiam patens in duplice differentia est. Aut quod potest scire formam triplex sive perfectio locutionis ad esse. Aut quod potest scire triplex dispositionem spiritus ad dominum esse. Primo modo passionis intensa corruptio simpliciter auferendo esse. Secundo modo auferendo esse. Tertius dānati spiritus lumen et spiritualis sunt. Ideo sequitur quod moritur. Si autem obijicias mihi quod quod sit illud quod abicitur cum non sit infinitus videt totum abicit aliquid quādū. ac per hoc locum actionem et passionem non relinquit. Relapsus est per spiritum cabecem et corruptio non quod nouum aliquid spiritus admittat. sed quod continua actionem eiusdem rei adēptione continuatur. Exemplū huius manifestum est in suo opposito. Si cur enim virtus continetur. non quod spiritus nouum aliquid recipi contineat. sed quod suo proprio seruante continetur. sed dānati continue affligitur. et tam non corruptitur. quod salvi et quietis eius puerio per continuam actionem ignis continuatur. Et huius exemplum clarum est in genitotone radij quod de spiritu. et semper a sole egredi. non quod spiritus aliquid nouum emittat. sed quod primū lumen miseri continuatur. Sic igitur spiritus damnatos affligere. non quod noua dispositio de novo afferat. sed quod continet agendo a priori afflictione non cessat. Ad duo sequentia tamen patet respectio. quod nec inflamatio consumptio. nec dolor necessario interficit mortem. sed solus spiritus statu 66 perit. ideo variatio statu. necessaria sequentia non est in ter ista.

Quæstio iij. m.

Utrum ille ignis sit afflictius spiritui. Et per sic videtur. Math. xxv. Item maledictus in igne eternum qui patitur est diabolus et angelis eius. sed remiges vel angeli sunt substantiae corporales. et ille ignis non est tunc paratus nisi ad penam et afflictionem. ergo recte. Item Gregorius in libro dyalogo. Si diabolus eiusque angelorum sunt in corpore. corpe ignes sunt cruciati. quod miser. si etiam amantes recipient corpora posse igne corpore cruciari. quod non est mirum. Item videtur ratione supra quod superioribus quod divina iustitia recessisse ordinat omnia in pena. spiritus sapientia ordinat in natura. Si ergo peccatum est dispositio vilissima. ergo spiritus infectus peccato ad hoc quod debite ordinetur debet ordinari sub infima creatura. Si ergo infima creatura est substantia corporalis. ordinatio peccati est in penitentia. ergo debet substantia spiritualis a corpore puniri vel affligi. Si ergo omne quod congruum est possibile est. et quod est possibile et congruum ponendum est circa opus diuinum. ergo ponendum est affligi ignem corpori. Item ostenditur per causas inferiores. Anima existens in corpore patitur corpori non patiēre. ergo est possibilis de sua natura. sed eadem est natura anime in corpore et extra corpore. quod anima extra corpus est possibilis. Probatio maioris manifesta est in dormientibus quod in somnis grauiissime patiuntur corpori

Quartus

bus nihil patiētibus. Et hoc igitur arguo viteri sic. Anima extra corpore est possibilis. Unde quod patitur. patitur ab aliquo quod habet repugnariam per qualitatem actionem et repugnariam. spiritualia autem non sunt huiusmodi sed corporalia ergo si patitur. patitur a corpore. Quia spiritualia non habent patiētatem agentem et patiētem expellere apparer per exemplum. quod albedo et nigredo in anima non patiētur. Apparet enim per rationem. quodque abstrahitur ab esse materiali abstrahitur per animam a patiēte et mutua actione et passione. Ad positionem arguitur primo per agentem. secundum per patientem. Per agentem sic. Unde ages quod agit in aliud regi per se patiētare et patiēti. sed ignis ad animam nec patiētus per se nec est patiētus aliqua. ergo nec per se est patiētus aliqua. Primum manifestum est per ipsum. secundum est se manifestum est. Item omnes ages quod agit in aliud generat similitudinem suam in passione. unde calidus non agit in aliud nisi illud calcificat. sed impossibile est animam esse calidum. quod impossibile est quod ignis agat in anima. Si tu dicas ad hoc quod talis actione non est in natura. sed in spiritu. et ignis non agit in virtute innata sed in virtute de suscipiendo datam. Obiectum hoc de illa virtute. Quia illa virtus aut est corporalis aut spiritualis. Si corporalis. adhuc est inferior anima. ergo non agit in ipsam. Si spiritualis. sed omnis virtus spiritualis debet sudari in suba spirituali. ergo non debet talis virtus esse in igne nec de dat igni. Item illa virtus aut est superior nobilior. aut inferior. Ignis inferior. non agit in animam sicut nec ignis agebat. Si superior. quod cum virtus non debet esse nobilior substantia. videris magni non debet dari. Quod si tu dicas quod hoc verum est per naturam. queritur tunc. ut quod habet virtus magis das substantie ignis. et qualiter aliis. cum eaque bene possit dari lapidem igni. Item hoc ostenditur a parte patientis. sic ostendit Augustinus. in libro viii. de spiritu. philosophus est sensus divisionis. Dolo: sicut dicit philosophus est sensus divisionis prius cum vi. Sed spiritus separatus caret partibus. caret divisione. caret sensu. ergo caret dolore. Item hoc ostenditur a parte actionis. Unde punies lexit. oportet quod ledit admissum. sed a spiritu in corporali nibil potest admissum per corpus. ergo non potest ledi. ergo nec affligi. ergo obligatus non patitur. Ratione ad fiduciam intelligitur et non auctoritate per circumlocutionem questionem triplicem via. Aliqui enim 67 philosophi per negaverunt simpliciter spiritum incorporalem posse cruciari attendentes ad eum incorruptibiliter et incorporeum et leniter ut et incorruptibile esse impossibile. sed iste est error manifestus. Si enim dolor necessario generat ex amore cum passionem amat. sicut aliud dolor de more prius et exodo cum presentia rei displacebitur. sicut aliud dolor exaltare inimici. cum nibil prohibeat in sensum spiritualis cadere amorem et alias duas conditiones. nibil prohibet cadere dolorem. Amplius. si contraria nota sunt fieri circa idem. et spiritus corporeus potest gaudere quod enat et non dolere. cum naturaliter in mente eius possint afflictiones quatuor alterari. Et ideo alioz philosopho: u

Di.

do omib⁹ ad seredire volentib⁹. Aliud in q̄ ostēdit iusti-
cie sue imētitāc⁹. hoc ē tēpus qđ deputatum ē eternis
eruiciab⁹. **Questio. iij** b
Ubi sit infern⁹. Et q̄ sit sub terra videf pmo q̄ simbolū
vbi dī. Descēdit ad inferos. zē Descēdit. cuz descēdere
dicat morū ad illud qđ deosū ē. ip̄ erat terra. q̄ infer-
nus sub terra. zē Hoc ostēditur p scripturā. psalme. xiiij.
Infern⁹ subr⁹ cōturbat. zē Hōndis p denominati-
onē. q̄ yr̄ dicit greg⁹. in. iij. dyalogo. infern⁹ dī q̄. iſra-
iacer. qđ enī est terra ad celū. hoc ē infern⁹ ad terrā.
Iſe hoc videf prōnem. q̄ dīto corp⁹ ē nobilior tārō lo-
cus debet ei nobiloz. si ergo nobilissimis corporib⁹. vt
pote gloriosis debet loc⁹ spūm⁹. s. cōpyr̄. ergo restat
vt corporib⁹ ignobilib⁹ ut pote corporib⁹ dānatōz. rebeatur
loc⁹ infim⁹. hic aut̄ ē sub terra. ergo. zē Iſe loc⁹ dī per
concordātā respōdēre statui. z̄ stat⁹ vt ē medi⁹ inter
penā. q̄ glām. q̄ loc⁹ dī ē ē medi⁹. ergo cu sit inferioz
loco beatoz. dī ē ē supioroz. loco dānatoz. zōtra. Aug.
sup Ben. ad lram. li. xij. Sub terris dicuntur esse in i-
terv⁹ credūtur. q̄ nō cōgruerit in spūm illas corporiz
terrū sūstidies sic dēmōstrat. q̄ videf fm̄ b̄. q̄ infern⁹ nō
sit sub terra. s̄ apparet esse sub terra. Iſe idē volēs rōez
nomis assignare dicit. Inferi q̄ infra sit appellātur la-
tine. Sicut aut̄ fm̄ corpus si ponderis sui ordinē tene-
at inferiora lūtoria grauiora. ita fm̄ spūm inferiora lūt
omia terrestria. ergo si terrestre nō dicat inferioritatez
fm̄ sitū s̄ poti⁹ fm̄ spūm. videf q̄ infern⁹ nō sit infern⁹
fm̄ sitū s̄ fm̄ affectu. zē Iſe locus dī pōntionari pōderi
trabēti ad locū alioq̄ pōnd⁹ nūnq̄ trabēti nisi habe-
ret cu loco similitudinē. s̄ pōdus trabēti ad infernum
est peccātū. z hoc ē qđ spūale nō corpore. ergo. zē loc⁹ dī
babere sitū spūale nō corpore. ergo nō ē sub terra. Item
multo ples sit dānat⁹ q̄ electi. s̄ celū erit plenū electis
fm̄ q̄ dī. zē ut impleat dī. discubēntib⁹. cr-
go necesse ē q̄ dānat⁹ habeat maiorē locū q̄ sit loc⁹ celi
cu sitū multo plures. ergo cu infern⁹ cōpleteat omnes
dānat⁹. necesse ē q̄ sit tāte amplitudinis vt celū. ergo
impossibile est q̄ sit sub terra. zē Iſe ordo petriū ī māto-
ri mūdo dī respōderi ordīni p̄tū ī mīnoz mūdo. sed no-
bilissim⁹ ps̄ homis est ī mīdo. ut pote co. ergo si medi-
um terre ē ē mediū mūdi. ille locus erit nobilissim⁹. ergo
in illo loco debet situari nobilissim⁹ ps̄ mūdi. nō q̄ pec-
catores. ergo si sit in inferno. infernus nō est sub terra
43 vel ī medio terre. zē dī. dī q̄ q̄ uis temerariū videat
istā questionē determiñare. p̄ co gaugustin⁹ arbitratuſ ē
cam neminē scire fm̄ q̄ dīci. s̄ opīnati⁹ est infer-
nū nō esse locū corporeum s̄ spūale fm̄ q̄ dīci. zē sup
Ben. ad lram. attamēnō est p̄lūm p̄lūm modernis ali-
quid sup hoc dicere. cu greg⁹. exp̄lē dīci. iij. dyalogo
rū infernū esse locū corporeum si non ambigere. z astruit
erit p̄ autoritatē scripture infernū sub terra esse. cu ex il-
lo qđ dī in psalmis erūsti aīam mea ex inferno inferi-
or. tū ex illo qđ dī. Apocat. zē Mō est alīq̄ inuentus in
celo. nec in terra nec sub terra. zē z ideo ip̄s̄ auctorit-
ate dicere possam. infernū locum esse co. p̄tū fm̄ ter-
ra habentem situm. z huic concordat scripture. concordat
denominatio. cōcordat z ratio. Sicut enī stat⁹ dā-
natoz p̄fecta distātia distat a statu beatoz. ita z loc⁹
a loco. et sicut statuſ beatitudis debetur locus supimus
ita et statuſ misericordia locus infimus etiam fm̄ corpus.
44 Ad illud quod obijcitur in contrarium. Dicendum q̄
augustinus non dixit hoc. afferendo z ratiocinādo sed
coniecurando. vnde z illud retractavit libro retractati-
onum secundo dicens. Magis mihi videtur dicere te
buisse de inferis q̄ sub terra sint q̄ rōnem reddidisse cur-

XLIII

sub terris ē credunt. q̄ si non ita sit. zē Ad illud qđ obijcitur 45
scđ de pondere p̄tū. Dīm ḡ cōrdo iusticie. z oīo na-
ture. P̄tū aut̄ trahit deosum non fm̄ ordinē nature.
cum non habeat cōformitatē ad illū. s̄ fm̄ ordinē iusti-
cie. quia p̄tū cu sit vīlū. disponit hōiem ad locū
vīlū. z infimū. zē Ad illud qđ obijcitur 46
est electis. Dīm ḡ h̄ nō intelligit de plenitūde coangu-
statiōis. sed de plenitūde pulchritudinis. q̄ dīci⁹ ē
lū plenū esse stellis. z mare pīcib⁹. z mundū hominib⁹.
Si aut̄ queras imaginationē qualiter capit p̄tū istud.
q̄ tanta hominū multitudine sub terra sit. dici p̄tū q̄ om-
nes homines qui nūc sunt vir caperent mīlesimā p̄tē
terre si simul essent. Si ergo omnes homines qui fuerunt
ab initio vīcī in finem vir excedūt homines qui nūc sunt
mīlesimā p̄tē. omnes homines vir occuparent suffi-
cientē terre. Si ergo acuītas. maioris ē capacitatis q̄
s̄t sufficiētis. multomagis poterūt capi in cōcavitatib⁹
terre q̄ uis nobis non appareat. ramen multe sūr sicut
ostendit de cursu aquar̄ de montib⁹. z cōvulsiones ter-
remotū. z infernus credit eiſe maxima concavitas. ac
per hoc. z magne capacitatis. zē Ad illud qđ vītū obij-
citur 47 de ordine vītū in partib⁹ hominis. volverūt alt̄ q̄
cere. q̄ illud qđ est co. in co. p̄tū hoc est corp⁹ solis ī
medio mūdi. z fm̄ istam vītū terrā non iudicat media ē
sed magis extremitū. z extremū infimū. Alter p̄tū dici
q̄ non est simile. q̄ cum vītūsum sit orbiculare z circū-
ferentia sit eiusdem nature. quodlibet extremitū tenet
rationem infimū. In homine aut̄ nō sic. quia vīa
extremitas vt caput dicitur esse superius. alia vt pedes
dicitur esse inferius. z ideo mediocritas nec infern⁹ nec
superius est. sed haber inveniātā ad vītūq̄. ideo no-
bilitas pars debet situari in homine in medio. non sic in
vītūsum. sed potius in extremito.

zē Quoniam sequens q̄tū ad scđm articulū queris de qđ.
Dirate pene infernalis. Et circa h̄ duo querūt
Primo querit vītū affligens in illa pena sit ig-
nis verus. Secundo verum sit ignis solus.

Questio. i.

Quoniam affligens in inferno sit ignis verus habēs for-
mam z naturam z speciem ignis. zē Et q̄ non videtur.
Dām. in fine libri sui. Tridentur dyabolus z impū in
ignem eternū non materialē qualis apud nos est.
sed qualem deus nouit. ergo viderur q̄ non habeat na-
turam ignis nostri. zē Item rationē viderur. q̄ extingui-
bile z inextingibile differunt sicut corruptibile z incor-
ruptibile. sed corruptibile z incorruptibile variantez
per essentiam cum materialiter ibi sit non per gratiam.
Si ergo ignis infernalis est inextingibilis. apud nos
est extingibilis. ergo non sunt eiūdem nature z speci-
ei. Item lux non accidit igni immo est de ignis sub-
stantia et consequit ignem in oīmateria in qua saluat
species ignis. sed ignis infernalis caret luce scđm q̄ di-
citur Job. xvij. Nonne lux impū extinguetur. z sicut
melius parebit infra. cum dicuntur impū proīci in te-
nebras exteriores. zē Item operatō consequit lux so-
mā z speciem. ergo que habent diversam operationes sunt
diversa fm̄ so. mā. sed ignis iste z infernalis diversa
habent operationem. quia iste consumit agendor in su-
am naturam converrit. ille vero minime. ergo. zē
Item spūale z corporeum differunt non m̄ scđm spe-
ciem. vītū ſm̄ genus. sed ignis iste corporalis est. ig-
nis vero infernalis spūalis. vt dicit Aug. xij. sup Ben.
ad litteram. Est prius inferno substantia. Sed cam

Liber

spūalē nō corpālē arbitro: q̄ v̄ q̄ non tñ spē verūetiaꝝ
ḡne ab isto igne differat. Cōtra Greg. iiii. dyalogo. Ig
nē infernālē corpālē cē nō ambigō cu dicat ite maledicē
in ignē eternū. Sed ois aq̄ materialis oī aq̄ corpālis est
eadē spē r̄ naturā. ḡois ignis oī igni. **I**te basiliꝝ dīc
in crāmero exponē illud p̄s. Uoz dñi interdicētis flā
mam ignis. q̄ ignis materialis cedet ad puniētōes dam
naꝝ. q̄n ad id qd̄ b̄ ardoris. Si ḡ spēs ēnō mutabī
ergo iste ignis aptus eadē puniētū reprobos. ḡv̄ q̄ iste
r̄ ille fuit eiudē nature spēi. **I**te oī corp̄ autē mutū
aut simplex. s̄ si ignis infernālis ē corp̄ mirū. ḡ non ē
tante caliditatis. ac ḡ h̄ nec tante actōis. Si simplex. s̄
oī corp̄a simplex aut est vñū de q̄tuo: elemētis. aut est
q̄nta essentia. q̄ cu ille ignis non sit q̄nta essentia cū sit i
fra terrā. r̄ sit marime repugnans bone dispositō. ḡ ē
aliād elementōū q̄tuo: sed non terra. nec aq̄. nec aer
ergo est ignis. **I**te ille ignis est calidissimū corpus.
sicut dī r̄ verum est. ergo cu infernālis ignis sit calidiss
simū. r̄ qd̄ ḡ supabundantiam dñi oīuentym soli speciei
vel induitudo. ergo ignis ille ē eiudē speciei cum isto.
Itez sap̄. q̄ que peccat q̄s p̄ hec r̄ tōiq̄. Sī ḡ cor
pus p̄ ea q̄ sūt de cōpositōe nři corp̄is peccam̄. ergo q̄
eadē in specie et naturā debēt⁹ puniri. ergo v̄ q̄ ignis
q̄ est de cōpositōe corp̄oꝝ. r̄ q̄ est afflictiō⁹ in inferno sit
48 idē fīmspeci. **R**. dōm q̄ quis ad hāc qōem videat
temerari r̄ndere quia scriptura cā nō determinat. nec
doctoꝝ p̄cipiuꝝ Aug. explicat. sed magis relinq̄t inſo
lutan. ergo dōm est q̄ nulli manifestū ē cuiusmō sit ibi
le ignis nisi ei cui diuinus spūs ōndit. Et ampli⁹ op̄i
nari v̄ q̄ ignis ille sit spūalis nō corpālis. tñ satis pos
sumus p̄ certo habere q̄ doctoꝝ posteriores v̄pote q̄
beatī Greg. cu multa diuinus spūs reuelauit q̄ ignis
infernālis sit corpālis. Sed v̄trū ille ignis sit elemē
taris sive eiudē specie cu igne qui apud nos ē. H̄ n̄
ita potest. p̄ dīstantia q̄cūq̄ determinari. Attamen si
q̄s non adducat fortiores rōes q̄ que adducete sunt. nō
cōplūmū ponere ignē infernālē esse diuīse nature r̄
speciei ab igne q̄ apud nos est. si p̄ce velutus speciem
appellare formā substātialē et specificatiuam. fīm q̄ dī
q̄ oī aqua ūmūlū ē oī aque in specie. Et huic op̄iniōi
satis videt̄ sonare aug. xxi. de cui. dei. vbi inq̄t. Quō
iste ignis vere habeat naturā ignis. r̄ tamē n̄ consumat
corporā in q̄ agit. Si tamen loquuntur de p̄petuātō acci
dentalibꝝ que nō variant specie sed op̄atiōem. ille ignis
haber diuersas p̄petates ab isto. nec mirū cū istud apa
reat in alijs creaturis sicut exēplificat aug. r̄ ysidio. i na
turā fontiū r̄ aquaꝝ. Dicit enī q̄ garramantes ē fons i
quo faces accense extinguiūt r̄ extincere accendunt. sicut
et alijs fontes diuersarū p̄petratū colorū r̄ operationibꝝ
accensū specifica naturā alijs aquis ūsimilant. sic eti
am intelligere possum⁹ in p̄posito. **A**d illud qd̄ ob̄r
ce Dñm. dōm q̄ nō negat dñmas. ūlitudinē in forma spe
cifica sed potius in p̄petrātō r̄ operationibꝝ conse
quentibꝝ. **A**d illud qd̄ ob̄r ce p̄petrate extingubi
litatis p̄t̄ responderi duplicit. Pr̄io q̄ sicut corpora
dannatorū eadē sunt cū nřis fīm specie r̄ tamē sūt imor
talia. ita ignis cruciā corpora illa idem est cū igne nō q̄
uis non reficiat. quia hoc non haber p̄ naturā s̄ p̄erviz
supadditā. Alter p̄t̄ dicit q̄ non variat specie. q̄ per
op̄atiōem artis fieri p̄t̄ ignis non extinguit sicut di
cuit alijs q̄ exp̄it sūt. q̄ si ignis cū sulphure includat̄ i
va se ex q̄ nulla evaportio possit fieri. in eternū durare sū
ne nutrimenti apostet̄ si locus in eternū p̄maneret. H̄
autē nibil prohibet̄ in igne infernali intelligere. cū sub

Quartus

terra oīst̄ inclusū cē. **A**d illud qd̄ ob̄r de luciditote. **R**
dōm q̄ ignis tres sūt spēs. s̄ lux flama. r̄ carbo. r̄ iste s̄
species materiales. r̄ quis in omnīto his saluef notu
ra lucis. ramen minime est in materia terrestri. r̄ mari
me terrestris parum habet d̄ luce. tumultum resolubilis
est in fumositatem. r̄ in tali materia v̄pote in sulphu
re r̄ pice ignis potius est tenebrosus q̄ lucidus. q̄ ma
gis v̄sum impedit q̄ adiuuet. r̄ p̄ hunc modū imagina
ri possum⁹ ignē infernālem. r̄ ad hoc adiuuari auto
ritate scripture. Dicitur enī Apoca. xiiij. Crucifixū
igne r̄ sulphure. Item Es̄ xxvij. Dies v̄litionis do
mini r̄. et post. conuerteruntur torrentes eius in picem.
r̄ humus eius in sulphur. **A**d illud quod ob̄r de operatione. **R**
operatione. dōm q̄ illud non sequitur. quia eadē est fīm
specie. ergo easdem habet operationes. Nec istud ver
bum veritatem habet nisi intelligatur de operatione cō
sequente totam speciem. **A**d illud quod ob̄r de verbis. **R**
Aug. dicendum est illud esse retractatum sicut et dō
lo in infernali vbi dīcīt q̄ est locus spūalis non corpora
lis. sic in proposito intelligendum est q̄ infernālis ig
nis corporalis est et sub terra est.

Questio. ii.

Et r̄ pūniens in inferno sit ignis solus. Et q̄ sic
videf. Mchel. xvi. Ite maledicti in ignē eternū. vbi
dōm q̄ sententiam infert eternale supplicium. ergo vide
tur q̄ in igne puro consistat. **I**tem calefacto in igne
aqua frigida non est penalit̄ sed dilectabilis. nec auget
supplicium sed refrigerium. ergo si nulla est eis consola
tio. nullum refrigerium. ergo est calor ignis sine frigo
re aque. **I**tem si sunt ibi elementa. aut sunt actua
tū. aut non. **S**i sic. ergo cum vñum contrarium ageno in
aliud eius actionem debilitat̄ r̄ infringat. tunc videtur
q̄ actio ignis sit ibi remissa. quod non videtur conueni
ens. cum illa pena sit acerbissima. **S**i vero non sunt ac
tuū. ergo nihil faciunt ad penam. ergo si in inferno nō
debent esse corpora que ad penam non faciunt. pat̄z r̄.
Item sibi sunt alia elementa. aut sunt distincta. aut
mixta. **S**i mixta. ergo eorum actio est conficta r̄ com
temperata. **S**i vero sunt distincta. ergo et pari ratio
ne ordinata. ergo sunt quattuor elementa distincta et
ordinata. ergo videtur q̄ ibi sit vñus mundus. et ideo
illud est falsum quod dicitur Job. x. terra miserie r̄ te
nebrarū vbi nullus ordo sed sempiternus horror in
habitat. ergo si nec distincta nec confusa sunt tunc nul
lo modo sunt. **C**ontra. Q̄ sit ibi ignis pater Mat.
xxv. vbi dicitur. Ite maledicti in ignē eternū. hoc eri
am habeb̄ ex multis alijs locis. **I**te q̄ si ibi aer videt̄
per illud psalmi. Ignis r̄ sulphur et spiritus p̄cellarū
r̄. **S**i ergo spiritus p̄cellarū vere habet naturom
aeris. sicut ibi vere est ignis ita et aer. **I**tem q̄ sic ibi
aera videtur Job. xxiij. Transibunt ab aquis nūtūm
ad calorem nūtūm. ergo si vere erunt in calore ignis
non fīm tropum. vere erunt in frigore aquarū.
Item q̄ terra sit ibi videtur per illud quod dicitur
Job. x. Terra miserie r̄ tenebrarū. r̄ hoc parat. q̄ry. p
batum est locus ille est sub terra. **I**tem hoc videt̄ de
omnibus simul. q̄enam mali per corpus peccauerūt. iō
p̄ totū corporū puniuntur. ergo pari ratioe fīm omnes
p̄tes et qualitates corporū. ergo videt̄ q̄ fīm quattuor. **R**
elementa r̄ eorū quattuor qualitates. **R**. dōm q̄ in
inferno. sicut ex scripture colligitur. quattuor elemēta
esse creduntur ad perfectam dñnnatorū pūnitionem
ve omnis creatura extrudescat in rōmentum cōtre in

- 31** a tū **¶** Illud etiā inuestigari oī si abortiuī fetus t monstra resurgent. Querit hic de mōstris t gigātib⁹ vtrū resurgat. Et q̄ sic vī. q̄ nihil dīz dep̄re humāne nature. Itē quō potuerūt cōuenire bmoī moles tā magne d̄ cor poroī boīm cū nati fuerit ex a' dam. R̄o. dōm q̄ mōstra nō re- sencē. Augūstī. surgent p̄ eo q̄d non est ibi natu re veritas s̄z po tius eror. vnde si sunt magnitu dīne gigantes i yia. in partia n̄ 32 cit. Si vō q̄ras Attēde. vnde habuerit orūm dōm p̄ si eut narrat. Jose phus demones incubi assump tis corporibus generant. t de mō stendit mō lieri cū qua con cubuit figuram talement hominis maxim⁹. t ideo tum propter se minis multipli canōnem. tum propter virtutē animalem gene ratus fuit bō mi
- 33** re magnitudinē. t ille postmodū alios generauit. Si q̄ras quō demon gnare p̄t cū solus bō generet boīem. Ad hoc responderi p̄t. q̄ demōpus assumpta effigie mulieris scipsum subic̄ vīro. t ipm semen subcepit trās fundit et cōscrūat sicut nouit p̄ aliqua remēdia ne calor et sp̄s euāescat. sed hoc totū magis est cōiecturē q̄ ra tions recē. bū. **¶** Absit enim vīllum bimembrem qui nūg t̄. Queritur quādo aliquis est in parte bimē

Ques̄tio. j.

g

Ad intelligentiam huius partis queritur de pa sibilitate damnatorum. Queritur igitur qualiter patuntur. Et circa hoc tria queruntur. Primo queritur de punitione si est. Secundo queritur q̄d est. Tertio qualiter agit. Circa primum queruntur duo. Primo queritur vīrum infernum sit. Secundo vī sit.

bris. in parte haber membra diuisa. vīrū debeat resurge re vīnus vel duo quia qua ratione debeat resurgere vni cus. rideretur q̄ duo. et econverso. Item similius casus ē quando est herc. osti dītus t̄ natu in vitroq̄s seru. que

rit in quo debet resurgere. q̄d qua ratione resurgere in uno. t̄ altero. ergo vī resurget in neutrō vel in vitroq̄s R̄o. dicendū q̄ in monstro qd in parte habet duo membra in pte distincta in pte vīta. distingendū ē. q̄d aut haber dīlū etiōm in mem bra p̄ncipalib⁹

Determinat vtrū resurgent monstra.

Meḡ em̄ t̄ mōstra q̄ nascūt t̄ vi uunt. quantū liber cito moriant̄ aut resurrectura negabūt. aut ita resurrectura credēda sūt. s̄z ponit̄ correcta coxemēdataq̄ natura. **¶** Absit em̄ vt illū bimē bim̄ quē nūg natū in orientē fratreſ fidelissimi q̄ eū viderūt re tulerūt. t̄ cītū s̄icroni scriptū reliquit. t̄ vīnū boīem duplē ac nō potius duos. qd futurū erat si gemini nascerent̄ resurre cturos estimēm⁹. Ita etiā q̄nī mia deformitate monstra dīctū ad humāne nature figuram resurre ctōe reuocabunt̄.

De bimē p̄ncipalib⁹
vīmonē in non p̄ncipalib⁹ et bimē econverso. Si habet distincti onem in membra p̄ncipalib⁹. s̄e ibi ducant̄. t̄ sūc̄ reiurgunt duo corpora. si aut habet vīta tem in illis. du stinctionem in alijs. resurgery/

num corpus. **¶** Ad illud quod queritur de crīmofro dīto. dicendum q̄ fī naturam impossibile est q̄ sit om nō indifferens sicut dicunt medicī. q̄z discerni nō possit. t̄ ideo debeat resurgere in eo seru q̄ dominat p̄ na turam. Si vero querat de monstro quod portum et bō portum ē bestia. dōm q̄ si p̄tes p̄ncipales sunt boīs. si vīt̄ habuit animam humānam. t̄ ideo ordinatū ē ad resurrectionē t̄ resurget homo fī totum.

lud esse dictum quantum ad peccati punitionē. Sed omnis peccati mensura finita est cum sit a virtute finita. ergo punitio peccati finita est. ergo nullus cruciatus eternus. **¶** Item Jacobi secundo. Misericordia superexaltat iudicium. ergo magis misericordia est deus q̄ iustus in effectu. ergo si eternaliter puniri hoc est sū me suerūratis. impossibile est q̄ deus eternaliter punit̄. **¶** Hoc ipsum videtur ratione. Quia ad hoc quod iudicium sit iustus requiritur iustus ordo. iusta causa et iustus animus. Justus autem animus dicitur quando puniri nō libidine vindicat̄ sed propter aliquid bonum. ergo deus non intendit vindicat̄ sed potius co rectiōnem. Si ergo interīō diuina non frustratur duō adeo punit̄. Sed cum correctus est non indiget ani plus puniri. ergo necesse est ipsam. penam terminari.

¶ Item summe misericordis est a summa miseria libe rare. sed summa miseria est pena debita damnatio ergo deus ab illa liberat. ergo nullum eternaliter cru ciat. **¶** Item non est ponere cruciatum eternum. ac per hoc nec infernum. **¶** Contra. ylos vītū. Ver mis eorum nō morietur t̄ ignis cognō extinguetur. ergo

Liber

eternaliter cruciabitur in infinitum. ergo est ponere infernum cruciatum eternum. **Ite** Mat. xxv. Item maledicti in igne eternum. igne autem eternum vocamus eternum supplicium. **Ite** re. **Ite** rōne videtur quod si de duobus Christus est regi re alterum extremorum et medium necesse est ponere alterum extremum. hoc enim est traditum et via stabilitatem Christia apud prophetas. sed est ponere perfectam beatitudinem in patria. et medium statum in via inter beatitudinem et perfectam misericordiam. ergo est posse perfectam misericordiam per hanc vitam. hanc autem dicimus infernum. **Ite** re. **Ite** peccatum opponit merito iusticie. sed merito debet gloria eterna secundum gratiam dei. **Ite** re. ergo et peccato pena eterna pro locum a coemittere proprieate. sicut sequitur in ipso. Quia sicut se habet merito ad primum. ita demeritum ad supplicium. Et iterum. si oppositum in opposito. et positum in proprio. **Ite** qd peccat mortaliter opponit bonum committibile et bono eterno in infinito. ergo remittit et offendit bonum infinitum. sed tanta est offensio Christus est his quod offendit. quod cum ipse sit in infinito. offensa deinde iudicari infinita. Cum igitur pena debatur proportionari offensie. necesse est quod peccato mortali reddatur pena infinita. sed non potest reddi infinita intensione sed duratio. ergo **Ite** re. **Ite** sic dicit dominus est summe misericordia ira est summe iustitia. sicut ergo summe misericordia est summe misericordia sua summe manifestare quod effectum. sic et summe iustitia est summe punire et summa iusticia manifestare quod effectum. Si ergo infinita iustitia non potest manifestari nisi per effectum infinitum. vide quod aliquibus peccatoribus reddi debeat cruciatus infinitus. sed non potest esse cruciatus immensus. ergo necesse est esse cruciatus eternus. hunc autem dicimus infernum. ergo. **Ite** re. **Ite** secundum ad predictum intelliguntur est notandum quod aliquid ne gauerit in inferno esse. pro eo quod dixerit nullum cruciatum esse per hanc vitam. et isto errore concinuit ratio recta. que ita dicitur quod malum non debet remanere impunitum. Si ergo multi peccant in hac vita. qui in hac vita non cruciatur immo gaudent et letantur. quod necesse est eos post hanc vitam cruciari. aut destruere ordinem universitatis. aut diuinam iusticiam negligenter et remissam esse circa punitionem peccati. Alij vero negauerunt infernum esse. pro eo quod negauerunt impios eternaliter cruciari. quia eis post hanc vitam aliis maneat cruciatus. Dixerunt enim quod diuina misericordia hoc non per sustinere. quod creatura sua quam non odisse sed diligat eternaliter sit in penitentia. cum ipse non delectet in punitione. mihi satietur cruciatus nostris. nec aliquid obstat quoniam possit eos quod puniatur sine aliquo iudicio liberare a penitentia. et si aliquando scriptura cominatur peccatoribus veniam eternam. hoc dicunt non esse dictum secundum veritatem impletionis. sed secundum terrorum communationem. quia intendit deus malos liberare a peccatis. Iste autem error originis fuit et suorum sequaciorum. qui tanto est immenso quanto videtur esse minor et misericordior. pro eo quod diuina iusticia blasphematur et diminuitur. dum tantum dare misericordia quod non relinquit locum iusticie. Secundo vero quod spiritus nostram evacuat. Si enim scriptura supplicium communat non secundum veritatem sed ut deterat. quid cause est cur etiam non intelligam? premia permittere non secundum veritatem sed ut ad opus iusticie alliciat ac per hoc scriptura tota et fides nostra vana et fruola poterit iudicari. Et ideo est tercium positio rationabilis et fidelis quod sit ponere crucianum eternum. et hoc manifeste est diuina scriptura. affirmat fides. et concordat ratione recta. Et per scriptura dicitur. et per fides sentitur. hoc planum est ex obstructu. Quia vero cocordat hoc patet. quod hoc dicitur et per modum cognitatis et necessitatis. Crucianum eternum potest facit ad completem universitatem. et iustitiam iudicium dicitur. Pro ratione necessitatibus. Secunda agnitus. Logrum enim est pulchritudo

Quartus

universi decoretur quibusdam antidotis. ut sicut bonis redditur bona eterna. ita et malis eterna supplicia. Ne cessari est ad seruandum ordinem iusticie ut uniuscuius redatur secundum merita sua cum ventu fuerit ad iudicium. Pecator autem cum peccat. peccat per bonum eternum et infinitum. et ex hoc dignus est cruciatu eterno dum in peccato pseuerat peccatum in suo eterno. id. peccatum perposito eterno. et dum recesserit non est amplius locus meriti. ac per hoc remissionis peccati. et ideo ipsa est culpa. et quod culpa ordinata ad penam. quod debet esse in pena. Quia igitur peccatum per bonum eternum. id est cruciatu eterno est dignus. sed quod in suo eterno. id est cruciatu eternum absqueitur. Et ista est una ratione completa que colligitur ex Gregorio. et Augustino. Gregorius enim dicit in iij. dialogo. quod ideo peccator est eternaliter cruciatus est. quod peccat in suo eterno. Augustinus vero dicit quod ideo eternaliter punitur. quod peccauit contra bonum eternum. Et quod istud sic iustus ostendit per exemplum in humanis iudicij et legibus ubi dicitur. Peccans contra rem publicam aliquo grandi crimine more mortitur. non quod mora qua occidit ei supra plumbum leges esse estimantur. cum sit hora preveniens. sed quod in seipsum auctoritate viventum. Sic igitur concedunt rationes ostenderentes infernum esse. **Ad** illud quod obiectum de mensurato pena et culpe. Domini in pena duo sunt. id est duratio et intensio. et intensio inderit intensi libidinis. duratio vero de ratio peccati. quod per se ipsum sit futurum. etiam duratio in infinitum. ideo punitur finita acerbitate. sed non in infinita duratio. **Ad** illud quod obiectum de visitatione et congregatore. domini quod est locum de congregatore dupliciter. aut de congregatore in fieri. aut in facto esse. Si fieri. sic quotidie congregatur Christus ad animas. Si factio esse. sic congregatur iudicium Christus ad animas et corpora et deponit congregatore locum ysafas. per quod quaevis visitatio in iudicium ad incrementum penae. de secunda vero est sermo in Mat. p. quod non est visitatio sed eterna damnatio. **Ad** illud quod obiectum de mensura retributis. dicitur. quod secundum Augustinum istud intelligitur non quantum ad commensuracionem in Christo. sed Christus ad similitudinem in qualitate. ut quod male fecerit male recipiat. Videlicet dicitur quod in intelligitur Christus ad cagitationem proportionabilitatis. non quantum ad equalitatem proportionis. ut magna pena respondet magna culpe. non per se ipsum tanta pena Christus culpa. Videlicet dicitur secundum prius dicitur quod hoc non intelligitur Christus ad acerbitate. **Ad** illud quod obiectum de misericordia superlatarum iudiciorum. secundum quod illud est verum quando tempus misericordie. ut perputri in presenti. in futuro autem est tempus iustitiae. iuxta illud. Cum acceptero tempus ego iusticias iudicabo. **Ad** illud quod obiectum de iustitia animi non punit amore vindicare. secundum quod deus punit amore iusticie non vindicat. et quantum non punit ad correctionem. punit tamem ad iusticie manifestacionem. Alter enim sunt puniendi corrigibiles. alii incorrigibles. Si quando ramen legatur per deum vindicatur se de eis. hoc non est in preiudicium iustitiae. quia cum ipse sit iustitia. vindicare se hoc non est aliud quam servare iustitiam. hoc autem in hominibus non contingit. quod enim est iustus non potest appetere vindicari. **Ad** illud quod obiectum est summe misericordia. Dicendum quod sicut dominus est summe misericordia ita etiam decet ut sit summe iustus. et ideo effectus summe misericordie non excludit effectum iustitiae et propter hoc deus duo tempora sibi distinxit. Tunc in quo ostenderetur misericordie sue infinitatem tradidit vnigenitum filium suum per omnia inimicis suis et parcer.

Di.

modernorum positio fuit q̄ sub spūalis dolere p̄t & potius nō p̄ actionem malicius s̄z potius p̄ p̄uationē. Posuerit enī & intellecerūt q̄ anima desiderat summū bonū quo p̄ p̄uari ppter mala merita in hac vita. & ideo ex eius carētia generalē in ea marita tristitia. & hāc pena dixerit q̄ post hāc vitā zñ altam. sicut nō ē aliud gaudū spiritibus in contemplatione summi boni. Et ista posuitio fuit al gazelis. que licet & iurati magis apropinquaret q̄ p̄dicerūt p̄nibilomin' tamē defici. Si enī originali peccato vbi est pura p̄uarto iusticie debetur pena damnationis & carentia beatitudinis eternae. actuali peccata qd̄ q̄ dem nō em̄ distinet in p̄uatione. imo etiam in deordinata delectatione. non em̄ debetur eterna beatitudinis carens. imo etia pena aliqua afflictiva. & ideo dicitur fides christiana q̄ spiritus separari cruciantur non tñ p̄sumi boni absentia. sed q̄ afflictui presciā. Ad qd̄ credendū sufficit autoritas veritatis Mat. xxv. Itē male dicūt ig. eret. rē. Sed intelligētia magis requirit quō istud possit ratione p̄suaderi. & ideo huīus rei intelligētia quidā conatā s̄. dare aspiciendo ad ordinē diuine iusticie. sicut in opponendo factum ē. Cum enī duplex sit ordo. sc̄z. nature & diuine iusticie. Primi p̄ditionis. secundus retributōis. & anima fm̄ naturā sit superiorne merito cause peccati efficitur inferior corpore. & ideo diuina iusticia siam subiecti igni merito peccati. & ignis supponit anime faciendo ipm̄ instrumentū diuine iusticie. & per hoc yolū omnia oblecta soluere. q̄ omnia sumuntur fm̄ ordinē nature aspiciendo ad anime dignitatem. & ignis naturalē virtutem. hec autē actio competit igni q̄ virtutem sibi datam. p̄ quā ē diuine iusticie instrumen tum. & passio competit anime ppter peccati demeritū. Sed ista positio adhuc nō sat sufficit intellectui. nō enī querimus hic qd̄ diuina iusticia possit. sed q̄litter hoc quod facit nature & sonum sit Amplius. si ignis agit p̄ virtutem sibi datā. quare magis depurat huic actioni q̄ terre. & videt q̄ terre magis. q̄ peccator. cū sit infim⁹ debet subiecti creature infime. terra autē ē infinitum omnium elemētorū & seruū. ergo si qualitas ignis naturalē nibil facit ad agendum iāiam. sed solum videtur supaddita si terre daretur eā bene ageret. & ordo diuine iusticie ibi clarius apparerer. Et ideo alij sumere volunt rōnem ex pte nature ipsius anime. quemodū sumere possumus ab augustinō in. xii. super Genesim. vbi ostendit q̄ anima p̄t corpore patiente etiā acerbissimas passiones. sicut & ibi p̄darg p̄ exempla in somniis. & in quadam egreditudine in yecatōnibus. Si ergo anima secūtrabit affectiones & imagines corporales. per illa & illis parti poterat in corpore ppter corporis. etiā ad ignis absentias. multo magis cum separata erit parti poterit in illis & per illas prelente igne infernali. q̄ quis ibi nō sit passio corporalis. est tñ ibi passio aialis sive spūalis. que vera passio est & vera afflictio. ac per hoc vera puniū. S̄ nec istud fideli anime sufficit. pro eo q̄ credimus spūis agelicos q̄ carēt imaginib⁹ & affectib⁹ ex corpore tractis igne co. p̄o cruciari. Credimus etiā q̄ pena illa infernal sit p̄ vera ignis actōem nō q̄ fantastica imaginatōem. Ampli⁹. Si substāria spūalis certa ē. q̄ ab igne ledi nō p̄t ergo imaginatio ignis nō generat ea terrorē nec passione nisi aliud occurret q̄ ipius anime naturāvel dispositio ex corpore contracta. & ideo cū non possit sufficiērō sumi ex parte diuine iusticie q̄ rationem nostram quietet. nec ex parte solius anime que fidei concordet. iō sumi potest ratio aspiciendo ad ytruncō. quis p̄ huic modū ē dolor. Dolor enī sicut patet p̄ augustinū. xiiii. de

LXIII

eiū. dei. ē dissensus ab his rebus q̄ nobis nolentib⁹ accidit. Ad hoc ergo q̄ dolor generetur in aia ab aliquo

68

duo cōcurrunt ex pte anime sc̄z p̄ceptio ex pte cognitōnis. & detestatio ex pte affectōis. Similiter duo requiruntur ex pte agētis. Unū est qd̄ imuter anime p̄ceptōnem. Aliud ē quod violēter & inseparabiliter adhēreat contra repugnātiā yolutatis. Ex his cōtruo: duo sūt fm̄ ordīnem nature. & alia duo fm̄ ordīnē diuine iusticie. Q̄ et ignis imuter cognitōnē aie. & aia p̄cipiat actōem & calore ignis. hoc ē de potētia naturali virtusq̄. & hoc p̄ sic lū enī ignis agit in cōpositū anima & corpore. ibi duplex ē possī. Una ē naturalis. & hec ē calefactio corporis. Alia animalis. & hec ē imutatio sens⁹. Prima passio ē a natura. q̄ ab igne vt vere agere. Secunda passio ab anima seip̄am mouente & ab igne actionē p̄veniente fm̄ & dicit aug⁹. in. vi. musice. Sicut ergo postq̄ separatur anima corp⁹ p̄t pati ab igne passione naturali. q̄ p̄t calefieri & inflamari. & hoc p̄ naturālē potentia virtutisq̄. sic spūs p̄t pati passione animali. & ab igne presenti imutari potētis ignis & aie. duo sūt rigitur ibi p̄ ordīnem nature. alia duo p̄ ordīnē diuine iusticie. Q̄ enim ignis aie indissolubilitē alligetur. & aia ē eo recludat vt in carcere. diuine iusticie ē ad quā spectat malefactorem in carcere recludere. Q̄ iterū aia refugiat ignis calorem q̄ p̄ naturā nocere nō p̄t. & trepidat timore vbi timor nō ē. hoc diuine iusticie ē q̄ facit trepidare peccatores ē mittēdo terrorē & horrore eius rei q̄ p̄ naturā sit superiores. Et hūis sit illud diuine iusticie. hoc tamē nō est ē ordinē nature. sine spūm̄ trepidare vbi trepidandum nō ē. sive spūs alligatur corp⁹. Et hoc ē qd̄ invictus aug⁹. in. xii. de ciuit. etiā q̄ sicut anima in boīs cōditōne tunigitur corpī vt dās ei vitā. q̄uis illud sit spūale & b̄ corpore. & ex illa cōunctione yehemēter concipit ad corp⁹ amorē. sic ligat⁹ igni ut accipit ab eo penā. & ex illa cōunctione yehemēter concipit horrore. ac p̄ hoc & dolore qui verus ē. & ex vero igne corporis. & ex vero applicarōe corporalis ignis ad spūm̄ causat fm̄ quatuor: p̄habitas; cōdinones. His vīlis satis facile ē ad obiecta respōdere.

Dicit enī obiectur de actōne qd̄ ē p̄ trāieratē & cōtacū. istud intelligit̄ te actōe naturali cui respōdet passio naturalis. & hoc ē ad generandā speciē consumilem in passo fm̄ naturā. hic autē ē passio animalis qua q̄des generatur similitudo spūalis in passo. Unū Greg. i. uij. dialogo. dicit q̄ anime ē eo ardēt q̄ ardorē vident. non tñ intendit dicere q̄ visio sit tot a causa ardoris. s̄z p̄ceptio ignis presentis cū horrore generat dolorem. q̄ non est cognitio speculariōis fm̄. s̄z potius experientiē. Et p̄ hoc patet responsio ad sequēs. ex etiā ad alias rōnes. q̄ non op̄operi ibi ponit virtutē creatā dari igni p̄ quā agat ē anima. **A**ld illud qd̄ ob̄ ex pte patētis. q̄ anis nobilio ē corpore. dōm. q̄ sic dicit agere ē aiam cōiunctā carnī. & ibi generare dolorem. nō q̄ ignis omnino sit faciēs s̄z q̄ curatōem ignis aia habet necessariā actōem agēdiū se. & patēndi a se. cū ipa sit seip̄am mouēs. sicut dicit aug⁹. in. vi. musice. sic intelligendum ē in aia separatis. sed qd̄ sūt hic mediate corp̄e. ibi sit ē mediate. vnde nec cōiuncta nec separata agit vere efficiēdo. sed actōem p̄bendo & tamē vē dr̄ affligere & vere penitere. sicut vere dicit ē. murare. hūis aia p̄tēm̄ potius in se faciat q̄ a corpore alicui fiat ē ea. Nec obiectat istud qd̄ ob̄ de petō. q̄ peccatum nō sūt disponit spūm̄ ad passionē vt faciat ipm̄ vē. etiam respectu ignis. cū sit super p̄ naturā. s̄z meretur ap̄ diuina iusticie vt salua natura aie de ipam̄ igni aligetur. & aligādo incarcereſ. incarcereādo horrore lui car

69

Liber

ceris immitat. ac p hoc ipsa anima ad presentiam carceris
tiro dolore et mestitia se affligat. **A**d illud qd obijc de
dolore qd diuisio partium. Dicendum quod illa nō est diuisio ge
neralis sed solummodo dolens qd ait ex carne. sed illa quā
assignat augustinus dolor ē dissensus ab his rebus. scilicet ut enim
oedit augustinus. in. xxi. de ci. dei. dolor potius venit ex impedi
mēto opacitatis anime qd ex corpore sectōne. sicut patet in
paraliticiis in qd ē ptiū sc̄rio sine afflictione. qd anima
in illis nō habet opacitatem qd ibi impediatur. et qm poter
tie ait qd sit ei p̄es quodammodo p̄nt in suis opacitib⁹

Diss. xlvi. De statu et conditione bonarū anima
rum post mortem.

Deteret scindum ē qd omnes anime ut ait au
gustinus. scilicet. Supradicta egit magister reparati
onē corporis. hic agit de statu animarum p̄ morte
tem. et dividitur hec p̄ duas. In prima p̄ determina
nat de statu et conditione bonarū animarum. In secun
da de conditione et statu malarū. diss. xlvi. Sed queri
tur hic de valde malis. scilicet. Prima p̄s habet duas. In
prima determinat de diversis animarum receptaculis. In
secunda parte de suffragiis que animabus p̄nt fieri. ibi
negat negandum ē veat augustinus. defunctorum animas. Et il
la secunda p̄s habet duas. In prima determinat de suffra
giis qd viuentes igniti mortui. In secunda determinat suffra

Determinat de diversis anima
rum receptaculis.

Ia **M**aius e
rit gaudium sa
cramentorum in resur
rectione. Vide
tur male diceres
quia gaudium
Aug. sup beatorum totius
Jobanne. consistit in visu
one dei. sed visio
dei tota est ani
me non corpo
rum. ergo si ani
me sunt in statu
comprehensio
nis et complete
rationis. ergo
ipsorum gaudi
um nunquam au
gebitur. Respo
deo dicendum.
Aug. de p̄ gaudium au
bis apli. gerit dupli
cer. vel numero
sitatem vel inten
sione sine quali
tate. Augus
tum gaudiū quā
rum ad numero
sitatem non po
nit augmentum
in p̄mo essenti
ali. quia illud ē
in uno solo. sed
in premio acci
dentali quod cō
sistit in gaudio de bono creato. et illud potest augeri
maxime quantum ad obiectum. ut de pluribus gaudi
stunc qd paucus. Si loquuntur intensius sic non auger

Deteret scindū est qd omnis aie
(ut ait augustinus. cū d̄ hoc seculo exie
rint diuersas h̄nt receptōes. bo
ne habent gaudiū. male vero
tormenta. Sed cum facta fue
rit resurrectio. et bonorum gau
dium amplius erit. et malorum
tormenta grauiora quando cū
corpo torquebūtur. **E**x his
ostendit qd maius erit gaudiū san
ctorum in resurrectōe et postq̄ fue
rit ante. et qd diuersa receptacu
la habebūt ait sc̄tōp̄. **D**e qd idez
Aug. ait. Tempus qd inter ho
minis mortē et ultimā resurre
ctionē interpositū est vānitas
abditis receptaculis continet
sicut vnaqueq̄ digna est vel re
quic vel erumna. pro eo qd sor
titia est in carne dum viueret.
Determinat de suffragiis qd
viuentes impartiuntur mor
tuis ostendens que sunt illa que

Quartus

ingenerari et impeditri occasione accepta. hinc ē qd spiritus
volere p̄ter affligi. **A**d illud qd ultimo obijcitur. qd 72
puniens admittit. domini sic ut in ademprōne peccati n
adimitur aliquid de suba vel potēta anime. sed solū de ba
bilitate ad grām et iusticiam. sicut ignē punitiū admī
tur illa habilitas fm quam anima ē habilitas ad glorie et be
atitudinis leticiam. nec semper noua admittit. sed ei⁹
adepto et afflictionis continuatio sicut supra dicunt
est de adeptione que fit in corpore. et hec dicta suffici
ant.

gūs sive adiutorijs qd mortui imp̄trū viuis. ibi. Sed
forte queres nunq̄ p̄ces supplicantiū. scilicet. Prima pars
habet duas. In prima determinat veritatē. In secunda
mouet dubitardes ibi. Soler moueri questio de duob⁹
vno diuitiis et. ep̄ma p̄s habet duas. In prima def̄minat
qd sit illa qd p̄tū defūctis. In secunda qd sit illa qd nō p̄tū
ibi. De p̄p̄is vero ereq̄ari idē augustinus. scilicet. Similis secunda
p̄s in qd mouet qd actiones duas h̄nt. p̄ma p̄ determinat
hāc qdē. vtrū suffragia pro sint oīb⁹ eq̄lit. scilicet vero in
qd̄ de infirmo mediorū bono cui decederit i fine mō
nō p̄tū subuenire suffragia eccl̄ie qd̄ liberari.
Sicutē qd de aliq̄ mediorū calido. scilicet. Summa tigur
istius distinctiōis i tribus p̄ficit. Primo i aīarū recep
tūl. Secundo i suffragiis qd viui ignis mortuis. Tertio vero
i suffragiis qd mortui ignis viuis. et i his totū claudit.

prosunt defunctis.

b

Negat negandum est ut ait
Augustinus defunctorum ani
mas pietate suorum viuentium
releuari. cum pro illis sacrifici
um mediatori offertur vel ele
mosyne fiunt in ecclesia. Sed
hec eis tū p̄funt. qui cū viuerēt
hec sibi ut postea possent pro
dessemuerunt. Est enim qui
dā viuēdi modū nec tā bonū ut
si reqrat ista post mortē nec tā
malus ut eīnō p̄sint ista post
mortem. Est vero talis in bo
no ut ista nō requirat. et estrur
sus talis in malo ut nec his va
leat cum hec vita transierit. ad
iūnari. Quocircā hic omne me
ritum comparatur quo possit
post hanc vitam quispiam gra
uari vel releuari. Nemo autem
sperat quod hic neglexit cum
obierit apud deum promereri.
Non ergo ista que p̄ defunctis
comendādis frequentat eccl̄ia
illi apostolice sunt aduersa sen
tentie qua dictū est. Qdē stabili
tur nisi per acci
dens. quia felis
natio anime ad
corp̄ qd ipaz ita
darne intentus
feratur in suum
celum qd̄ illam auferatur.
et sic patet quo
modo istud po
test intelligi du
pliciter. Aliqui
tamen non ha
bent pro incon
sunt orēs
venienti & simpli ely. scilicet
runc augeatur et sicut et b
gaudium. quia
magis sp̄cific
dei verbū ad
illuminandū.
et per consequē
ad delectandū

b **A**nimas ab
ditis receptacu
lis. Queritur
pro quanto di
cūr abdita re
ceptacula. et di
cendum qd rece
ptacula illa di
cuntur abdita receptacula non quod sint alia recepta
cula animarum nūc et post iudicium. sed quia eadem
nūc sunt nobis incognita. sed post iudicium et resurrec
tō